

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды медицина университеті

Сабетов М.А

«ТК Фарм Ақтөбе» ЖШС-де еңбекті қорғау шарттары

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС

мамандық 5В074800– «Фармацевтикалық өндіріс технологиясы»

Қарағанды 2021

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды медицина университеті

«Қорғауға жіберілген»

_____ Кафедра меңгерушісі _____

«ТК Фарм Ақтөбе» ЖШС-де еңбекті қорғау шарттары

тақырыбында

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС

5B074800– «Фармацевтикалық өндіріс технологиясы»

Орындаған
Ғылыми жетекші
ф.ғ.к

Сабетов М.А
Мурзалиева Г.Т

Қарағанды 2021

МАЗМҰНЫ	
НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР.....	4
ҚЫСҚАРТУЛАР.....	5
КІРІСПЕ.....	6
1 ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ САЛАСЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК САЯСАТЫ.....	8
1.1 Еңбекті қорғауға қойылатын талаптарды белгілейтін Қр негізгі заңдары.....	9
1.2 Еңбекті қорғау саласындағы мемлекеттік реттеу	11
1.3 Еңбекті қорғау және өндірістегі фармацевтикалық қызметкерлердің қауіпсіздігі жөніндегі факторлар	12
1.4 Фармацевтикалық ұйымдарындағы еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша нормативтік-құқықтық құжаттарға шолу.....	15
2 ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЕҢБЕГІН ҚОРҒАУ ШАРТТАРЫ.....	22
2.1 Ресейдегі және шет елдердегі фармацевтикалық ұйымдардағы еңбек қорғау және қауіпсіздік мәселелерін реттеу	23
2.2 Фармацевтикалық ұйымдардағы жұмыс орындарындағы еңбек қауіпсіздігі	26
2.3 Фармацевтикалық еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық.....	29
2.4 Фармацевтика қызметкерлерінің денсаулығы мен қауіпсіздігінің басым факторлары.....	40
ТӘЖІРИБЕЛІК БӨЛІМ.	
3 «ТК Фарм Ақтөбе» ЖШС-ның жалпы сипаттамасы.....	42
3.1 «ТК Фарм Ақтөбе» ЖШС жұмысшыларының социологиялық сауалнамасы.....	43
3.2 Фармацевтикалық өнеркәсіпте болуы мүмкін кәсіптік аурулардың тізімі.....	51
ҚОРЫТЫНДЫ.....	60
ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ.....	62

Нормативтік сілтемелер

Осы дипломдық жұмыста келесі нормативтік құжаттарға сілтемелер қолданылды:

- Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін енгізу ережелері жоғары оқу орындарындағы диссертация (жоба) - ҚР ГОСО 5.03.016 -2009, 2009, - 18 б.

- Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының 2015 жылғы 23 қарашадағы No 414V Еңбек кодексі (01.01.2020 жылғы өзгертулер мен толықтырулармен).

- «Санитарлық-эпидемиологиялық талаптар дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдардың айналымы саласындағы объектілер. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 19 наурыздағы No 232 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 13 мамырда No 11037 тіркелді.

- Қызметкерлердің қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша оқыту, нұсқаулық беру және тестілеу ережелері мен мерзімдерін бекіту туралы Заң »Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы No 1019 бұйрығы

Қысқартулар

ҚР- Қазақстан Республикасы

ЕҚ – еңбекті қорғау.

ЕШ- еңбек шарты

ҚР ЕҚ-Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі

ЕМ- Еңбек министрлігі

ЕҚ-еңбек қатынастары

ЕК-еңбек кодексі

ҚР ӘҚК-Әкімшілік құқық бұзушылық

ЕҚБЖ- еңбекті қорғауды басқару жүйесі

ҚШ- қауіпсіздік шаралары,

ӨҚ- өрт қауіпсіздігі

СМЖ- сапа менеджменті жүйесі

БЖЗҚ-Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры

ҚІЖК- Қылмыстық іс жүргізу кодексі

ЖҚҚ - жеке қорғаныс құралдары

ӘҰ-әдістемелік ұсыныстар

ЕП - еңбек процесі

ТҚ- техникалық қауіпсіздік

КІРІСПЕ

Еңбекті қорғау - бұл заңнамалық актілер жүйесі, әлеуметтік-экономикалық, ұйымдастырушылық, техникалық, гигиеналық және медициналық-профилактикалық шаралар және адамның қауіпсіздігін, денсаулығын және еңбекке қабілеттілігін сақтауды қамтамасыз ететін құралдар. [1]

Еңбектің қоғам өміріндегі орасан зор рөлін мойындау керек, өйткені бұл миллиондаған азаматтардың өміріне әсер етеді және ел экономикасын құрайтын экономикалық қатынастардың негізі болып табылады.

Көптеген елдерде еңбек құқығы мен практикасының ғылыми міндеттері еңбекті қорғау саласындағы еңбек қатынастарын зерттеу болып табылады. Еңбекті қорғау - бұл Қазақстан Республикасы Конституциясының және ҚР Еңбек кодексінің нормаларына сәйкес еңбек қатынастарының принципі.

Қазақстан Республикасының әлеуметтік саясатының негізгі бағыттарының бірі әр түрлі салалардағы жұмысшылардың, соның ішінде фармацевтикалық өнеркәсіптің, кәсіпорын жұмысшыларының қауіпсіз жұмыс істеу жүйесін жетілдіру жөніндегі шараларды әзірлеу болып табылады.

Біздің елде болып жатқан әлеуметтік-экономикалық қайта құрулар фармацевтикалық нарықтағы еңбек қатынастарына да әсер етті. Дәрі-дәрмек айналымы саласындағы фармацевтикалық мамандардың жұмыс жағдайындағы өзгерістер олардың жұмысының, химиялық, улы қосылыстармен жұмысының ерекшеліктерін талап етеді.

Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметтері бойынша 100000-нан астам химиялық заттар, 50-ге жуық физикалық, 200 биологиялық және 20-ға жуық эргономикалық факторлар денсаулыққа кері әсер ететін зиянды және қауіпті өндірістік факторларға айналуы мүмкін. [1]

Қауіпсіздік, еңбекті қорғау жөніндегі нормативтік-құқықтық құжаттардың көпшілігі халықтың еңбек қызметінің барлық салаларына қатысты және жалпы сипатта болатынын атап өткен жөн.

Кейбір нормативтік құжаттарда еңбек қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулықта жұмыс орындарын ұйымдастыру, қауіпсіздік техникасы бойынша брифинг өткізу, жеке қорғану құралдарын беруді реттеу және арнайы адамдарға қатысты басқа мәселелер қарастырылмаған соның ішінде фармацевтика қызметкерлерінің жұмысының сипаттамалары.

Тақырыптың өзектілігі: Соңғы онжылдықта біздің еліміз әлемнің дамыған елдерінің біріне айналды, ол көптеген салаларда, соның ішінде фармацевтика саласында қарқынды дамуға және алға басуға алып келді.

Фармацевтикалық ірі компаниялардың құрылуы байқалады.

Қазақстан Республикасында кәсіпорындар санының өсуіне қарамастан, жұмыс орындарында қауіпсіздік пен қауіпсіздік мәселелері бойынша зерттеулер жүргізілмеген.

Дәрі-дәрмек өндіретін кәсіпорындарда, атап айтқанда, Ақтөбе қаласындағы «ТК Фарм Ақтөбе»ЖШС -дағы еңбек қауіпсіздігі мен қауіпсіздік жағдайларын зерттеу алғаш рет жүргізілуде.

Ғылыми жаңалығы: Ақтөбе қаласының фармацевтикалық ұйымындағы еңбекті қорғау жағдайларын зерттеу фармацевтикалық препараттардың жағдайын жанама емес, қоршаған орта жағдайында бағалауға мүмкіндік береді және бұл Қазақстан Республикасының тұрғындарына қызмет көрсету сапасына қаншалықты әсер ететіндігін көрсетеді. Бұл зерттеулер бұрын жүргізілмеген.

Дипломдық жұмыстың мақсаты - «ТК Фарм Ақтөбе»ЖШС қызметкерлерінің еңбек жағдайларын зерттеу және еңбек процесінің тиімділігін арттыру үшін фармацевтикалық ұйымдарындағы фармацевтикалық қызметкерлерге еңбекті қорғау және қауіпсіздік технологиясын жетілдіру бойынша әдістемелік ұсыныстар әзірлеу.

Зерттеудің мақсатына жету үшін келесі міндеттер қойылды:

1. Отандық және шетелдік әдебиеттерге сүйене отырып, еңбекті ұйымдастыруды жетілдірудің негізгі тенденцияларын сипаттаңыз және фармацевтика қызметкерлерінің еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы саласындағы зерттеулерге әдістемелік тәсілдерді негіздеу;
2. Ақтөбе қаласындағы «ТК Фарм Ақтөбе»ЖШС қызметкерлері үшін еңбекті қорғаудың қолданыстағы әдістерін қарастыру;
3. Ақтөбедегі «ТК Фарм Ақтөбе»ЖШС-да фармацевтика қызметкерлеріне жұмыс орнында еңбекті қорғау мен қауіпсіздігіне қатысты социологиялық сауалнама жүргізу;
4. еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігін сақтау бойынша әдістемелік ұсыныстар әзірлеу.

Зерттеу нысандары - Ақтөбедегі «ТК Фарм Ақтөбе»ЖШС-ның қызметкерлері.

Зерттеу пәні - еңбекті қорғауды басқару мен қорғаудың сапасына әсер ететін әлеуметтік-құқықтық нормалар мен қатынастар.

Берілген міндеттерді шешу үшін өзара тексеретін және бірін-бірі толықтыратын зерттеу әдістерінің жиынтығы қолданылмайды.

Теориялық әдістер: ғылыми және әдістемелік әдебиеттерді зерттеу және талдау; дәріханалар қызметкерлерінің және еңбекті қорғаудың қазіргі жағдайларын талдау.

1.Қазақстан Республикасының Еңбекті қорғау саласындағы мемлекеттік саясаты

Бүгінгі таңда Қазақстан Республикасы Құқықтық мемлекет ретінде жұмысты жүзеге асыруда. Азаматтар заң мен Еңбек кодексіне сәйкес қызмет түрін өздері таңдайды.

Мамандықты таңдау қабілеттерге байланысты әрқайсысын саналы түрде таңдауға негізделген, бірақ еңбек мәжбүрлеу мен кемсітусіз жүзеге асырылуы керек екенін ескеру қажет [2]. Біздің мемлекетіміздің жұмыс берушілердің қатысуымен мемлекеттік билік пен басқарудың барлық деңгейлерінің өзара іс-қимылының бірлігі саласындағы саясаты келесі принциптерге негізделген:

- Қызметкерлер денсаулығына басымдық беріңіз;
- Адамдардың өндірістік жұмысына байланысты факторлардың зиянды әсерінен қайтымсыз салдарға жол бермеу;
- Қызметкерлердің құқықтарын мемлекет қорғайды;
- Нормативтік актілерді енгізу есебінен бірыңғай ережелер белгіленеді;
- Мемлекеттік деңгейде ЕҚ және қауіпсіздік мәселелерін реттеу;
- Мемлекет нормативтік-құқықтық актілерді іске асыруға, мемлекеттік бағдарламаларды қаржыландыруға, ЕҚ саласындағы ғылыми жұмыстарды әзірлеуді жүзеге асыруға қатысады.
- Қызметкерлер жоғарыда аталған салада мемлекеттік бағдарламаларды ұйымдастыруға, нормативтік-құқықтық құжаттарды қалыптастыруға қатысады, сондай-ақ ЕҚ және қауіпсіздік туралы ҚР заңнамалық актілерінің сақталуы бақыланады [3];

ЕҚ саласындағы мемлекеттік басқару ҚР-дағы ұлттық саясат критерийлерін реттеуді, жоғарыда аталған салада заңнамалық және нормативтік актілерді қалыптастыруды, сондай-ақ өндіріске, технологияларға және еңбекті ұйымдастыруға пайдаланылатын құралдарға міндеттемелерде, сондай-ақ ЕҚ жөніндегі заңнамада немесе басқа да нормативтік актілерде белгіленген қағидаларды сақтауды мемлекеттік қадағалауды жүзеге асыруды көздейді. Және келесі функцияларды іске асырады:

- ✓ Нормативтік-құқықтық актілерді, мемлекеттік стандарттарды, талаптарды, нормативтік құқықтық актілерді;
- ✓ Қауіпсіздік және қауіпсіздік саласындағы өңірлік, салалық және мемлекеттік бағдарламаларды қалыптастыру;
- ✓ Қауіпсіздік және еңбекті қорғау мәселелері бойынша ғылыми талдаулар жүргізуді ұйымдастыру;
- ✓ Мемлекеттік қадағалау Қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы ҚР заңнамасы қағидаларының сақталуына;
- ✓ Жұмыс берушілердің құқықтары мен мүдделерінің сақталуына қоғамдық қадағалауды белгілеу ;
- ✓ Қауіпті және зиянды еңбек жағдайлары бар жұмыс үшін өтемақы енгізу;
- ✓ Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша қызметкерлердің біліктілігін арттыруды жүргізу. [4]

ҚР Үкіметі және мемлекеттік инспекция ЕҚ басқармасын қамтамасыз етеді, құрамына ЕМ жұмыспен қамту және еңбек қатынастары және халықты әлеуметтік қорғау департаменті және оның бөлімшелері – ЕМ және халықты әлеуметтік қорғау облыстық департаменттерінің құрамындағы мемлекеттік еңбек инспекциясы кіреді.

ҚР - да ҚР Үкіметі мен ҚР Халықты жұмыспен қамту және еңбек қатынастары департаменті құрамындағы мемлекеттік еңбек инспекциясы мен ҚР Халықты әлеуметтік қорғау және еңбек инспекциясының құрамында жұмыс істейтін мемлекеттік еңбек инспекциясы. Мамандандырылған Мемлекеттік орган – ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау Министрлігінің міндеттері көп емес:

- ұлттық деңгейде еңбекті қорғауды біріктірілген басқаруды жүзеге асыру;
- еңбек жағдайлары саласындағы министрліктердің, мемлекеттік департаменттің әр түрлі орталық органдарының, жергілікті атқарушы органдардың жұмысын үйлестіру;
- қауіпсіздік пен еңбекті қорғау жөніндегі мемлекеттік бағдарламаларды жобалауды жүзеге асырады және оның орындалуын бақылайды;
- ЕҚ бойынша ғылыми зерттеулердің жолын анықтайды және бағыттайды;
- еңбекті қорғауға мемлекеттік қадағалау жүзеге асырылады;
- еңбек жағдайларына мемлекеттік сараптама жүргізіледі;
- халықаралық ынтымақтастыққа қатысады [4].

Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі (Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі) Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі мен ұйымдары үшін қажетті еңбекті қорғауға қатысты қабылдайтын шешімдер. Қазақстан Республикасы Халықты жұмыспен қамту және әлеуметтік қорғау департаментінің Жұмыспен қамту және еңбек қатынастары бөлімінде көрсетілген міндетті міндеттер келесіге жинақталады:

- ✓ еңбекті қорғау саласындағы ұлттық саясат қағидаларын іске асыруда;
- ✓ еңбекті қорғау саласындағы заңнамалық және заңға тәуелді нормативтік құқықтық актілерді құру мен жүзеге асыруда;
- ✓ өндіріс құралдарына рецептілерді қалыптастыруда, еңбекті қорғау туралы заңнаманың сақталуын қадағалауда. [4]

1.1 Еңбекті қорғауға қойылатын талаптарды белгілейтін Қр негізгі заңдары

ҚР Конституциясында кез келген адамның еңбек бостандығына және қызмет түрін таңдауға құқығы бар екені жарияланды. ҚР-да мәжбүрлі жұмыстарға тыйым салынған. Алайда, тек: заңды күшіне енген сот үкім

шығарған жағдайда, не жұмыс мемлекеттік органдардың қадағалауымен жүргізіледі және оны жүзеге асыратын тұлға әскери немесе төтенше жағдай кезінде жеке немесе заңды тұлғалардың қарамағына берілмейді. [5]

Барлық халық қауіпсіздік ережелерін таңдайтын белгілі бір еңбек жағдайларына, еңбек үшін кемсітушілікті көтермелеуге, сондай-ақ жұмыссыздықтан әлеуметтік қорғауды қамтамасыз етуге, жеке және ұжымдық еңбек дауларына, оларды шешудің заңмен белгіленген әдістерін қолдана отырып, құқығы бар ереуіл өткізу құқығы.

Қызметкерлер демалуға құқылы. Еңбек шартына байланысты Заңмен белгіленген жұмыс күнінің ұзақтығына, демалыс, мереке күндеріне, сондай-ақ жыл сайынғы ақылы демалысқа кепілдік беріледі.

ҚР азаматы жасына байланысты, асыраушысынан айрылу, мүгедектік жағдайында және басқа да заңды негіздер бойынша ең төменгі жалақы мен жалақының мөлшері, сондай-ақ әлеуметтік қамсыздандыру арқылы қамтамасыз етіледі.

Еңбекті қорғау туралы куәландыратын ҚР Заңы азаматтардың ЕҚ-ға құқықтарын қорғауға бағытталған, зиянды және қауіпті өндірістік көрсеткіштерді барынша азайтатын жұмыс нәтижесінде бақытты емес және денсаулықты бұзуға жол бермеу үшін осы саладағы ұлттық саясаттың маңызды принциптерін бекітеді.

Тиісті заңнамалық және басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес ұйымдық, әлеуметтік-экономикалық, гигиеналық, техникалық және ендік-профилактикалық әдістер мен еңбек барысында адамдардың денсаулығы мен жұмыс қабілеттілігін сақтауға кепілдік беретін жүйелер қолданылады. [6]

Өртүрлі шаруашылық жүргізу және жеке меншік мекемелерімен, кәсіпорындарымен және басқа да ұйымдарымен еңбек қатынастары бар барлық азаматтар, оның ішінде :

- міндетті түрде өндірістік практика және өндірістік оқыту өткізе отырып, жоғары оқу орындарында және арнаулы орта оқу орындарында және жалпы білім беретін мектептерде оқитындар;
- жұмысқа шақырылған, әскери қызмет адамдарымен өзара байланысты емес әскери қызметшілер;
- үкімдерді жүзеге асыруға сәйкес органдар айқындайтын ұйымдарда олардың жұмысы ішінде, сондай-ақ халық пен мемлекет мүддесінде жүргізілетін еңбек қызметінің басқа да нысандарына қатысушылармен қатар, шығарылған сот үкімі бойынша жазасын өтеп жатқан адамдар қабылданатын болады.

ЕҚ және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі заңнамалық-құқықтық хаттамалар болып саналады: ҚР Конституциясы, ҚР заңнамасының негізгі тараулары, ҚР Еңбек туралы Заңдары бар кодекстер.

Еңбек кодексі жұмысшылар мен қызметкерлер арасындағы еңбек қатынастарын бұзады, бұл еңбек өнімділігінің өсуіне, жұмыс сапасының жақсаруына, қоғамдық өнімділіктің жоғарылауына және жұмысшылардың өмірінің материалдық және мәдени деңгейінің көтерілуіне, сонымен қатар

жұмыс кестесінің сақталуына ықпал етеді. еңбекке қабілетті адамның алғашқы өмірлік қажеттілігі кезінде еңбекті көпшіліктің пайдасына айналдыру.

Қазақстан Республикасының азаматтарына еңбек заңнамасына сәйкес еңбек ету құқығы, ЕҚ құқығы, демалу құқығы, жыл сайын төленетін демалыс құқығы, еңбек ету қабілетінен айырылған жағдайда, зейнеткерлік жасқа толғанда немесе одан да ауыр жағдайда материалдық жабдықтау құқығы берілген.

Еңбек қатынастарындағы субъектілер қызметкер және жұмыс беруші болып табылады. [7]

ТҚ қалыптастыру үшін негіз:

1. Онда қызметкерлер мен жұмыс берушілер осы ҚР ӘҚК кодына сәйкес құрылатын, ҚР заңдарында белгіленген жағдайларды болдырмайтын СҮ негізінде пайда болады.

2. Қазақстан Республикасының заңдарында, заңнамалық құжаттарда, жұмыс берушінің актілерінде көзделген жағдайларда, төменде көрсетілген рәсімдерге қол қою:

- лауазым таңдау;
- таңдау бойынша конкурс нәтижесінде өткізілген іріктеу;
- өкілеттіктерді тағайындау немесе бекіту;
- бекітілген квота есебінде ҚР Заңымен жазылған жұмыстарды орындауға арналған бағыт;

. Бүгінгі таңда біз әр түрлі ғылыми мәселелердің қатарына кіретін жұмысшылардың құқықтарын қорғау саласында жарқылдар бар, олар жақын арада өзектілігін жоғалтпайды. Бұл жұмыс берушілер мен ұйымдардың қызметкерлері басым тарап жұмыс беруші болып табылатын және, осылайша, осы теңсіздікті рб-да ЕҚ және жұмысшылардың бостандықтары бойынша құқықтарды қолдануда қиындықтар туындағанша жалғасады.

Халықаралық еңбек ұйымы (ХЕҰ) 15.06.2006 ж.ЕҚ туралы Арнайы ұсынымдарда ұлттық саясат атағына қатысты қызметкерлерді қорғауды жасайды, соның нәтижесінде мемлекет қызметшілері жобалауға және өткізуге міндетті. ХЕҰ еңбек саласындағы көптеген мәселелерді қамтитын конвенциялар мен нұсқауларды мақұлдады

1.2Еңбекті қорғау саласындағы мемлекеттік реттеу

Қазақстан Республикасы Еңбек Кодексінің 179-бабына сәйкес, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы мемлекеттік реттеу: Қазақстан Республикасының еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы заңнамасы талаптарының сақталуын мемлекеттік қадағалауды, бақылауды және оған мониторингті;

- Қазақстан Республикасының еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы нормативтік-құқықтық актілерін және нормативтік-техникалық құжаттаманы әзірлеуді және қабылдауды;
- еңбек жағдайларын, еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды жақсарту, қауіпсіз техникалар мен технологияларды әзірлеу және ендіру, жұмыскерлерді жеке және ұжымдық қорғау жөніндегі қызметті экономикалық ынталандыру жүйелерін құруды және іске асыруды;
- Қазақстан Республикасының еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы заңнамасының сақталуын мемлекеттік, ішкі бақылаудың тиімділігін арттыруды;
- еңбек жағдайларын жақсарту және еңбекті қорғау бойынша озық отандық және шетелдік тәжірибені ескере отырып, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау проблемалары бойынша ғылыми зерттеулер жүргізуді;
- еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалардан және кәсіптік аурулардан зардап шеккен жұмыскерлердің, сондай-ақ олардың отбасы мүшелерінің заңды мүдделерін қорғауды;
- ауыр жұмыс және өндіріс пен еңбекті ұйымдастырудың қазіргі заманғы техникалық деңгейінде жойылмайтын зиянды және (немесе) қауіпті еңбек жағдайлары бар жұмыс үшін кепілдіктер мен өтемақылар белгілеуді;
- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі мамандарды даярлауды және олардың біліктілігін арттыруды;
- еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаларды және кәсіптік ауруларды есепке алудың бірыңғай тәртібін белгілеуді;
- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы бірыңғай ақпараттық жүйенің жұмыс істеуін қамтамасыз етуді;
- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы халықаралық ынтымақтастықты қамтиды..

·
·

1.3 Еңбекті қорғау және өндірістегі фармацевтикалық қызметкерлердің қауіпсіздігі жөніндегі факторлар

Қазақстан Республикасы Еңбек Кодексінің 181-бабына сәйкес, жұмыскердің: еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға сәйкес жабдықталған жұмыс орнына;

-еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, сондай-ақ еңбек, ұжымдық шарттарға сәйкес санитариялық-тұрмыстық үй-жайлармен, жеке және ұжымдық қорғаныш құралдарымен қамтамасыз етілуге;

- еңбек инспекциясы жөніндегі жергілікті органға өз жұмыс орнындағы еңбек жағдайларына және еңбекті қорғауға тексеру жүргізу туралы өтініш білдіруге;

-еңбек жағдайларын, еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды жақсартуға байланысты мәселелерді тексеруге және қарауға өзі немесе өз өкілі арқылы қатысуға;

-жұмыс беруші жұмыскерді жеке және (немесе) ұжымдық қорғаныш құралдарымен қамтамасыз етпеген жағдайда және денсаулығына немесе өміріне қатер төндіретін ахуал туындаған кезде бұл жөнінде тікелей басшысына немесе жұмыс берушіге жазбаша түрде хабарлай отырып, жұмысты орындаудан бас тартуға;

-Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен еңбек міндеттерін қауіпсіз орындау үшін қажетті білім алуға және кәсіптік даярлыққа; -жұмыс берушіден жұмыс орнының сипаты мен ұйымның аумағы, еңбек жағдайларының жай-күйі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау туралы, денсаулығына зақым келу тәуекелі туралы, сондай-ақ оны зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың әсерінен қорғау жөніндегі шаралар туралы анық ақпарат алуға;

-еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға сәйкес келмеуіне байланысты ұйымның жұмысы тоқтатыла тұрған уақытта орташа жалақысының сақталуына құқығы бар.

Жұмыскер: еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі нормалардың, қағидалардың және нұсқаулықтардың талаптарын сақтауға;

-жұмыскерлердің әрбір өндірістік жарақаты және денсаулығының өзге де зақымдануы, кәсіптік аурудың (уланудың) белгілері туралы, сондай-ақ адамдардың өмірі мен денсаулығына қатер төндіретін ахуал туралы жұмыс берушіге немесе жұмысты ұйымдастырушыға дереу хабарлауға;

-денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган белгілеген тәртіппен міндетті алдын ала және мерзімдік медициналық қарап тексеруден, сондай-ақ ауысым алдындағы, ауысымнан кейінгі және өзге де медициналық куәландырудан өтуге;

-жұмыс берушінің талабы бойынша жұмыс берушінің актісінде көзделген жағдайларда, сондай-ақ басқа жұмысқа ауысқан кезде профилактикалық медициналық қарап тексеруден өтуге;

-мүгедектіктің белгіленгені немесе денсаулық жағдайының еңбек міндеттерін жалғастыруға кедергі келтіретіндей өзге де нашарлауы туралы жұмыс берушіге хабарлауға;

-жұмыс беруші беретін жеке және ұжымдық қорғаныш құралдарын мүлтіксіз қолдануға және оларды мақсат бойынша пайдалануға; мемлекеттік еңбек инспекторының, еңбекті қорғау жөніндегі техникалық инспектордың, ішкі бақылау мамандарының талаптарын және медициналық мекемелер ұсынған емдік және сауықтыру іс-шараларын орындауға;

-жұмыс беруші айқындаған және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша оқытудан, нұсқау алудан және білімдерін тексеруден өтуге міндетті.

Қазақстан Республикасында еңбектегі немесе жұмыс орнындағы еңбекті қорғауды арнайы орган - біздің елдің Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау

министрлігі, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының еңбек кодексі қамтамасыз етеді. Қазақстан. Өзінде немесе компанияда, өндірісте жұмыс істейтін кез-келген қызметкер біздің еліміздің еңбек заңнамасына сүйене алады.

Кейбір компанияларда белгілі болғандай, еңбекті қорғау бойынша маман немесе инженер деп аталатындар бар, олардың міндетіне қауіпсіздік, қауіпсіздік және еңбекті қорғауды бақылау кіреді - бұл адам жұмыс істейді, бұл аға буын арасындағы көпірдің бір түрі қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы менеджмент және қарапайым жұмысшылар.

Қауіпсіз еңбек жағдайлары - бұл қызметкерге қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсері жоқ немесе олардың әсер ету деңгейі қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы нормативтік құқықтық актілерде белгіленген қауіпсіздік стандарттарынан аспайтын жағдайларды ... [27]

Менеджер ретіндегі жұмыс берушінің негізгі міндеттерінің бірі - жұмысшының қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау шарттарының мемлекеттік нормативті талаптарымен анықталған еңбек жағдайларын уақытша қамтамасыз ету. Осындай жағдайлар болу үшін дәріханалар мен басқа фармацевтикалық ұйымдардың басшылары мен директорлары жұмыс барысында фармацевтикалық дәрі-дәрмектердің өмірі мен денсаулығын сақтаудың бүкіл жүйесінің жұмысын ұйымдастыруы және қамтамасыз етуі керек.

Заманауи еңбекті қорғау және кез-келген ұйымдағы жұмысшылар қауіпсіздігінің болуы кез-келген жұмыс процесінің ең маңызды және ажырамас бөлігі болып табылады. Дәріхананың және басқа да осыған ұқсас ұйымдардың қызметкерлеріне осыған ерекше назар аудару керек, өйткені дәріханалар мен дәріханаларда жұмыс жасайтын қызметкерлер әр түрлі дәрі-дәрмектермен және олардың құрамымен тікелей байланыста болады. Дәріхана басшысы персоналдың еңбек жағдайлары мен дәріханадағы қауіпсіздік техникасы кәсіпорындарда еңбекті қорғау және қорғау жөніндегі мемлекеттік ережелерге сәйкес келуін қамтамасыз етуге міндетті. [28]

ҚР ҚК-нің еңбек кодексінде егер жұмысшылар саны елу адамнан асатын болса, онда менеджер еңбек қауіпсіздігі инспекторын еңбек ұжымына енгізу мысалы арқылы еңбекті қорғау бойынша жұмысты құруға міндеттенеді. Шағын ұжымдарда осы мақсат үшін арнайы дайындалған мамандар шақырылады немесе бұл өкілеттіктер арнайы дайындықтан кейін міндетті түрде қызметкерлердің біріне беріледі.

Сол сияқты, еңбекті қорғау жөніндегі комиссия уәкілетті негізгі жұмыс берушілерден немесе қызметкерлерді ұсынатын басқа ұйымнан құрылуы керек.

Осындай арнайы комиссиялардың мүмкіндіктері еңбек қорғау саласындағы заңнаманың лауазымдық нұсқаулықтарын және мақұлдауын жүзеге асыруды, сондай-ақ өндірістегі жарақаттар мен кәсіптік аурулардың алдын-алуды, жұмысшылардың жұмыс орындарын тексеруді ұйымдастырудың және жұмысшыларды міндетті түрде ақпараттандырудың негізін қалайды. қызметкерлер туралы ...

Менеджердің міндеттеріне әр жұмысшының жұмыс орнындағы жұмысының тиімділігін арттыру үшін қызметкерлерді оқыту процедураларын ұйымдастыру кіреді. Біліктілікті жоғарылату процесі қызметкерге деген сенімділік белгісі ретінде болуы керек және ол өз кезегінде оқытылуы керек. Ұйымдардың қызметкерлерін оқытуды кемінде үш жылда бір рет өткізу ұсынылады. Фармацевтикалық сертификаттау бес жыл және компаниядағы қарапайым оқыту ай сайын компанияның немесе ұйымның әрбір қызметкері үшін өтеді. [29]

Ең қауіпсіз жұмыс ортасын құру үшін жұмысты бастамас бұрын негізгі қауіпсіздік ережелерін сақтау керек.

Жұмысқа кіріспес бұрын фармацевтер өздерінің жұмыс орындарын санитарлық нормалар мен гигиена талаптарына сәйкес орналастыруға міндетті. Бұған орынды ылғалды тазалау кіреді, бұл кассалық аймақ, витриналар және т.б., сонымен қатар жабдықтың, компьютерлердің, терминалдардың, телефондар мен жабдықтардың жұмысқа қабілеттілігін және қорғаныс құралдарының болуын тексеру. Дәріхана қызметкерлері жұмыс кезінде қауіпсіздікті сақтау үшін химиялық заттармен жұмыс кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтауға және жеке қорғаныс құралдарын қолдануға міндетті және жеке гигиена ережелерін сақтауға міндетті. Аппаратурамен және жабдықпен жұмыс істеу кезінде техникалық мәліметтер парағындағы нұсқауларды орындаңыз.

[отыз]

Төтенше жағдай кезінде қызметкер менеджерге болып жатқан жағдайлар туралы хабарлауға, жарақат алғандарға көмек көрсетуге, келесі тергеу амалдары үшін төтенше жағдай кезіндегі жағдайды сақтауға шаралар қабылдауға міндеттенеді, егер бұл денсаулыққа қауіп төндірмесе. немесе адамдардың өмірі, содан кейін әсерден кейін жоюға кірісіңіз. Неғұрлым ауыр апаттар болған жағдайда материалдық құндылықтарды үнемдеу және персоналды эвакуациялау бойынша шаралар қабылдаңыз. [31]

1.4 Фармацевтикалық ұйымдарындағы еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша нормативтік-құқықтық құжаттарға шолу

«ТК Фарм Ақтөбе» фармацевтикалық кәсіпорнында фармацевтер өз міндеттерін еңбекті қорғау және қауіпсіздік ережелеріне сәйкес орындайды. Бұл құжаттар келесі лауазымдық нұсқаулықтарды сипаттайды:

1. Жалпы ережелер

1.1 Кәсіпорынның атауы: «ТК Фарм Ақтөбе» ЖШС.

1.2 Қызметтің толық атауы: Фармацевт технолог

1.3 Тапсырыстарды бағындыру және қабылдау: директор, кәсіпорын меңгерушісі.

1.4 Осы лауазымның орындаушысын дәріхана басшысы тағайындайтын адам ауыстырады.

1.5 Біліктілікке қойылатын талаптар:

1.5.1 Білімі: фармацевтика.

1.5.2 Мамандығы: фармацевт технолог.

1.6 Білуге тиіс:

- қаражат пен тауарлық-материалдық құндылықтарды қабылдау, беру, есепке алу және сақтау ережелері;

- дәрілік заттарды сақтау және беру ережелеріне қатысты санитарлық-эпидемиологиялық станцияның, медициналық стандарттың және басқа органдардың қаулылары, бұйрықтары, бұйрықтары және басқа да нормативтік құжаттар;

- еңбекті ұйымдастыру негіздері;

- еңбек заңнамасы;

- ішкі еңбек ережелері;

- еңбекті қорғау ережелері мен нормалары;

- қызмет этикасы;

- оның қарауындағы заттардың толық жиынтығы;

- ең кең таралған дәрі-дәрмектерді қолдану бойынша ұсыныстар.

1.7. Фармацевт технолог өз қызметінде мыналарға негізделген:

- дәрілік заттар айналымы саласындағы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің заңнамалық және нормативтік құжаттары, бұйрықтары, нұсқаулықтары, жарлықтары;

- ұйымдар басшылығымен бекітілген бұйрықтар мен нұсқаулықтар;

- бүгін қолданылған жұмыс сипаттамасы;

- қауіпсіздік шаралары (ҚШ), өрт қауіпсіздігі (ӨҚ), еңбекті қорғау (ЕҚ) нұсқаулары мен ережелері;

- кәсіпорын ішіндегі еңбек жарғысының талаптары;

- сапа менеджменті жүйесінің құжаттары (СМЖ) және жақсы тәжірибе (GPP).

1. Фармацевт технолог құқылы:

- ұйым басшылығының оның қызметімен байланыстағы шешімдерінің жоспарларымен танысу;

- СМЖ, GPP құжаттарын рәсімдеуге қатысуға;

- осы нұсқаулықта көрсетілген жауапкершілікке байланысты жұмысты жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу;

- қызметкерлерден жеке немесе ұйым басшылығының атынан өзінің қызметтік міндеттерін орындау үшін қажетті ақпарат пен құжаттарды сұрауға;

- басшылықтан қызметтік міндеттерін орындауға көмек көрсетуді талап ету.

2. Жауапкершілік. Фармацевт технолог:

- осы лауазымдық нұсқаулықты ескере отырып, өз міндеттерін әділетсіз орындау немесе орындамау;

- өз қызметін жүзеге асыру барысында, Қазақстан Республикасының қолданыстағы әкімшілік, қылмыстық және азаматтық заңнамасында айқындалған шеңбердегі құқық бұзушылықтар;

- СМЖ, GPP ережелерін сақтамау;

- материалдық зиян келтіру - Қазақстан Республикасының қолданыстағы еңбек және азаматтық заңнамасы шеңберінде;

- қауіпсіздік пен еңбекті қорғау талаптарын бұзу.

3. Жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелері.

Жұмысты орындау кезінде фармацевт:

- жұмыс орнының тазалығы мен тәртібін қамтамасыз ету;

- компьютерде жұмыс аяқталғаннан кейін белсенді тапсырмаларды жабу қажет;

- жабдықты пайдалану ережелерін сақтау.

Фармацевт жұмыс кезінде тыйым салынады:

- қуат қосылған кезде жүйелік блоктың артқы панелін түртіңіз;

- қуат қосылған кезде перифериялық құрылғылардың қосқыштарында интерфейс кабельдерін ауыстыру;

- құрылғыға ылғалдың енуіне жол бермеңіз;

- жабдықты өз бетінше ашу және жөндеу;

- принтердің және көшіргіштің ыстық бөліктерін ұстаңыз;

- лазерлік және ультрафиолет сәулелену көзі болып табылатын құрылғының қақпақтарымен жұмыс істеу.

ЕШ-на сәйкес, қызметкер жұмысты өз бетімен жүргізуге, сондай-ақ еңбек жарғысының талаптарын сақтауға міндетті. [9]

Жұмыс беруші жұмысшыны қолданыстағы Қазақстан Республикасының заңдарында және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінде, жұмыс берушінің актілерінде әзірленген еңбек жағдайларын қамтамасыз ете отырып, қызметкерлердің жалақысын дереу және толық төлеуге, алдын-ала белгіленген еңбек функциясы бойынша жұмыспен қамтамасыз етуге міндеттенеді.

Ішкі еңбек нұсқамасынан басқа, фармацевт технолог және кәсіпорын ұйымы Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне негізделген.

2015 жылғы 23 қарашадағы No 414-V ҚРЗ Еңбек кодексінің 181 бет, қызметкерлердің құқықтары мен міндеттері егжей-тегжейлі көрсетілген және олар мыналарға құқылы:

- Қазақстан Республикасы Еңбек кодексі заңдарының талаптарына сәйкес жабдықталған жұмыс орны, сонымен қатар жұмыс орнындағы қауіпсіздік және еңбекті қорғау;

- санитарлық-тұрмыстық үй-жайларды ұйымдастырыңыз, қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау ережелеріне, сондай-ақ ЕШ(еңбек шарты) сәйкес қорғаныс құралдарымен (жеке және ұжымдық) қамтамасыз етіңіз;

- жұмыс орындарындағы еңбек жағдайлары мен еңбек жағдайын зерттеу үшін жергілікті еңбек инспекцияларымен байланысу;

- білім және біліктілікті арттыру;

- қауіпсіздік пен еңбекті қорғау талаптарының жеткіліксіздігіне байланысты ұйымдағы жұмысты тоқтата тұру кезеңіндегі орташа жалақыны тұрақтандыру.

[10]

Жұмысшы:

- қауіпсіздік техникасы жөніндегі нұсқаулықты сақтаңыз;
- олар жұмыс берушіге әрбір алған өндірістік жарақат, кәсіптік аурудың көріністері (улану) туралы, сондай-ақ қызметкерлердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туралы дереу хабарлайды;
- жыл сайынғы медициналық тексеруден өту;
- еңбек міндеттерін орындауды шектейтін мүгедектіктің немесе денсаулығының басқа нашарлауының анықталуы туралы жұмыс берушіге хабарлауға;
- жұмыс беруші ұсынған қорғау құралдарын (жеке және ұжымдық) мақсатқа сай пайдалану;
- ЕҚ бөліміндегі барлық қызметкерлердің, яғни ЕҚ бойынша мемлекеттік немесе техникалық инспектордың, ұйымдардағы бақылау мамандарының және емдеу мекемелері белгілеген емдеу-сауықтыру шараларының ережелерін сақтау;
- оқудан өту, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулықтан өту. [11]

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде жұмыс берушіге зиян келтіргені үшін қызметкерді қаржылай тартуға арналған бап бар.

ҚР Еңбек кодексінің 123 бетіне сәйкес:

- Жұмыс берушіге келтірілген зиян үшін қызметкерлерді ақшалай тарту қолданыстағы Еңбек Кодексында немесе Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде көзделген жағдайларда төленеді.
- Қызметкердің жұмыс берушіге келтірген зияны үшін жауапкершілік, егер зиян өте қажет болған жағдайда, қорғаныс қажет болған жағдайда, сондай-ақ жұмыс берушінің екі қажеттілік бойынша да өз міндеттерін орындамауы салдарынан туындаған болса, қызметкерге жүктелмейді. қызметкерге берілген мүлікті сақтау шарттары.
- қызметкер тікелей жұмыс беруші келтірген зиянды өтеуі керек.
- нақты зиян деп жұмыс берушінің қолданыстағы мүлкінің қысқаруы немесе жекелеген мүліктің күйінің бұзылуы, сондай-ақ жұмыс берушінің мүлікті сатып алу немесе қалпына келтіру үшін шығындарды немесе артық төлемдерді өтеу қажеттілігі түсініледі.
- Күтілетін өндірістік және экономикалық тәуекелдер санатына жатқызылуы мүмкін кейінгі шығындар үшін жауапкершілікті қызметкерге беруге жол берілмейді.
- жұмыс беруші қызметкерлерге қалыпты еңбек жағдайына сәйкес келетін және оларға сеніп тапсырылған мүліктің сақталуына кепілдік беретін еңбек жағдайларын қамтамасыз етуге міндеттенеді.
- Бос жұмыс орындарының тізімі, сондай-ақ қызметкерлер орындаған жұмыстар, сондай-ақ толық ақшалай өтемақы туралы шынайы келісім жұмыс берушінің актілерімен жүзеге асырылады.

Жұмыс берушіге келтірілген зиянды толығымен өтеу кезінде материалдық өтемақы, егер мүлік пен құндылықтардың қауіпсіз сақталуы қамтамасыз етілмеген жағдайда, қызметкерге жүктеледі:

- құндылықтарды қызметкерге беру кезінде, өзіне толық ақшалай жауапкершілік жүктеу туралы жазбаша келісім негізінде;
- есепте тұрған қызметкердің бір реттік сенімхат бойынша алған мүлкі;
- егер зиян мас күйінде болса (алкогольдік, есірткілік);
- бағалы заттарды қасақана жоюмен немесе материалдарды немесе бұйымдарды бүлдіру арқылы құнды мүліктің болмауы. Жұмыс беруші қызметкерге пайдалану үшін берген жұмыс киімінен, құралдардан, өлшеу құралдарынан және басқа заттардан басқа оларды жасауды қоса;
- ЕШ-да немесе ұжымдық шартта көзделген басқа жағдайларда. [12]

Жұмыс берушінің құқықтары мен міндеттері.

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне, 35-бапқа сәйкес, сіз қызметкердің еңбек қызметін келесі тәсілдердің кез келгенімен дәлелдей аласыз:

- жұмыс кітабы;
- жұмыс берушінің құрылтай күні немесе тоқтату күні туралы жазбасы бар ЕШ;
- жұмыс берушінің актілерінен тіркеу және тоқтату негізінде алименттің пайда болуын және тоқтатылуын куәландыратын анықтама;
- қызметкерлердің жалақы алғаны туралы анықтама;
- соңғы жұмыс орнынан ұсыныс немесе ұйымның мөрімен жұмыс беруші қол қойған еңбек өтілі;
- аударылған зейнетақы жарналары туралы БЖЗҚ анықтамалары. [13]

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес, 182-бап. Жұмыс беруші:

- қауіпсіз жұмыс жасау үшін рационализаторлық жоспарлары үшін қызметкерлерді жақсы жұмыс үшін еңбек жағдайларын жасауға қатысқаны үшін марапаттау;
- ҚІЖК-де белгіленген тәртіппен қауіпсіздік пен еңбекті қорғау ережелерін сақтамайтын қызметкерлерді жұмыстан шеттетіп, тәртіптік жаза түрінде жауапкершілікке тартуға;
- қызметкерлерден өндірісте жұмысты қауіпсіз жолмен орындау туралы бұйрықтарды орындауды талап етуге;
- өз қаражаттарының есебінен жұмысшыларды жіберу, жұмыс берушімен ҚР заңнамасында және ЕШ-да белгіленген жағдайларда профилактикалық медициналық тексеруден өту.

Жұмыс беруші:

- профилактикалық қызмет көрсету, өндірістік құрылғылар мен технологиялық сатыларды ең қауіпсізін ауыстыру арқылы жұмыс орындарында және технологиялық өндіріс процесінде тәуекелдерді азайту жөніндегі шараларды сақтау;
- тренингтер өткізуге, брифингтер өткізуге, жұмысшылардың қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша білімдерін бақылауға, сонымен қатар өндірістік процесті қауіпсіз жүргізу және өз құралдарын пайдалана отырып жұмыс жасау туралы құжаттар ұсынуға;

- оқу курстарын өткізетін ұйымдарда үш жылда бір рет басқарушы қызметкерлердің және қауіпсіздік пен еңбекті қорғауға кепілдік беруге жауапты адамдардың қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша білімдерін оқыту мен тексеруге басшылық жасау;

- қызметкерлерге қажетті санитарлық-гигиеналық жағдайлар жасау.

Жұмысшыларға арнайы киім мен аяқ киімнің берілуін, оларды профилактикалық емдеуге арналған құралдармен, жуу және дезинфекциялау құралдарымен, жеке және ұжымдық қорғаныс құралдарымен нормаларға сәйкес жабдықтауды қамтамасыз ету;

- әйелдерге өздері үшін белгіленген шекті нормалардан асатын салмақты көтеріп, қолмен қозғалтуға рұқсат бермеңіз;

- өндірістік және кәсіптік ауруларға байланысты барлық жазатайым оқиғаларды тіркеуге, есепке алуға және талдауға;

- қызметкерді өзіне жүктелген еңбек және міндеттерін орындау кезінде жазатайым оқиғалардан сақтандыруға;

- төтенше жағдайлардың дамуын және травматикалық факторлардың басқа адамдарға әсерін болдырмау үшін жедел шаралар қабылдау;

- еңбек жөніндегі уәкілетті органдар белгілеген тәртіппен қауіпсіздік және еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтарды әзірлеуді, бекітуді және қайта қарауды жүзеге асыруға;

- өз ақшалай қаражаттары есебінен еңбек жағдайлары өзгерген немесе кәсіптік аурулар белгілері пайда болған басқа жұмыстарға ауысқан кезде, сондай-ақ жұмысшыларды міндетті, мерзімді медициналық тексеруден және алдын ала медициналық тексеруден өткізуге.

ҚР Еңбек кодексінің 36-бабына сәйкес. Әрбір ұйымда еңбек шартында сынақ мерзімінің алғышарттары бар, атап айтқанда:

1. Қызметке орналасу туралы ресми құжатта ЕШ-на қол қою кезінде қызметкердің біліктілігінің тағайындалған лауазымға және оның қызметтік жұмысына сәйкестігін тексеру үшін сынақ мерзімі туралы шарттар белгіленуі мүмкін. Бұл жағдайда сынақ мерзімі менеджер қол қойған ресми еңбек шарты басталғаннан бастап есептеледі.

2. Сынақ мерзімі қызметкердің еңбек өтіліне қосылады және үш айдан аспауы керек. Ұйымдардың басшылары мен олардың орынбасарлары, бас бухгалтерлер және олардың орынбасарлары, филиалдардың басшылары, ұйымдардың өкілдері үшін сынақ мерзімі алты айға дейін ұзартылуы мүмкін немесе бөлімде кейбір жағдайларда мерзімді ұзартуға болады.

3. Берілген минималды мерзім қызметкер жұмыссыз немесе жұмыста болмаған уақытқа тоқтатыла алады. [13]

Еңбек кодексінің 122-бабы. Жұмыс берушілерге қызметкердің өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін ақшалай жауапкершілік жүктеледі.

1. Қызметкердің еңбек міндеттерін орындауы нәтижесінде жарақат алған жағдайда және оның өміріне немесе денсаулығына зиян келтірілген болса, жұмыс беруші зиянды біздің заңнамада белгіленген мөлшерде және тәртіппен өтеуге міндеттенеді. Қазақстан республикалары.

2. Сақтандыру төлемдері болған кезде жұмыс беруші қызметкерге сақтандыру сомасы мен зиянның нақты мөлшері арасындағы айырмашылықты өтеуге міндеттенеді.

3. Егер қызметкерге зиян келтірудің себебі еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін белгілеуге байланысты болса, оның ішінде бес-жиырма тоғыз пайызды қоса алғанда, жұмыс беруші қызметкерге жоғалтқан табысы мен залалынан туындаған шығындардың орнын толтыруға міндеттенеді. денсаулық.

Денсаулыққа келтірілген зиянның салдарынан жұмыс берушілерге өтелген шығындардың мөлшері екі жүз елу айлық есептік көрсеткіштен аспауы керек. [14]

Денсаулыққа келтірілген зиянның орнын толтыру үшін қызметкер немесе осы шығыстарды жасаған адам осы шығындарды растайтын құжаттар негізінде жүзеге асырылады.

Бұл ретте, өтеу Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасына сәйкес медициналық көмектің кепілдендірілген көлемі шеңберінде және міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінде көрсетілетін медициналық көмектің шығындарына ұшырамайды, және Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес осы тармақты орындауға міндетті.

Еңбекті қорғаудың тағы бір нормативтік құжаты - өрт қауіпсіздігі бойынша фармацевт технологқа арналған нұсқаулық:

1. Жалпы ережелер

1.1. Бұл нұсқаулық кәсіпорындағы өрт қауіпсіздігінің жалпы талаптарын белгілейді;

1.2. Кәсіпорынның әрбір қызметкері өрт қауіпсіздігі ережелерін білуге және оны қатаң сақтауға, өрт болған жағдайда адамдарды, «ТК Фарм Ақтөбе» ЖШС мүлкін құтқару және өртті сөндіру үшін өзіне байланысты барлық шараларды қабылдауға міндетті;

1.3. Әрбір фармацевтикалық қызметкер «ТК Фарм Ақтөбе» ЖШС, салдарының ауырлығына байланысты, осы нұсқаулықты, тиісті кәсіпорын тәжірибесін, сондай-ақ Форматпен бекітілген басқа ережелер мен нұсқаулықтарды сақтамағаны үшін тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке тартылмайды.

2. Өнеркәсіптік қауіпсіздіктің жалпы талаптары.

2.1. Қызмет көрсететін, қосалқы және сақтау орындары таза болуы керек;

2.2. Екі апаттық шығу ғимараттан шығу бағытында еркін ашылуы керек;

2.3. Жұмыста қолданылатын жабдық (компьютерлер, принтерлер, ксерокстар және т.б.) персоналдың қауіпсіз жұмысын қамтамасыз етуі және өрттен қауіпсіз болуы керек;

2.4. Кәсіпорын аумағында тыйым салынады:

- апаттық шығудың екі есігін мықтап жабыңыз;

- эвакуациялау жолдарына жиһаз, сейф және басқа заттарды орнатыңыз;

- үй-жайларды жылыту үшін стандартты емес жылыту электр құрылғыларын пайдалануға;

- зақымдалған розеткаларды және басқа да электр қондырғыларын пайдалануға;
 - электр кабеліне қосылған электр жабдықтарын қараусыз қалдыруға;
 - Дербес компьютерлерді, ксерокстарды және т.б. бақылаусыз қалдырыңыз;
 - үй-жайларды тез тұтанатын және жанғыш сұйықтықтарды қолдана отырып тазалауға;
 - кәсіпорында темекі шегу.
3. Өрт кезіндегі жұмысшылардың әрекеттері
- Өрт анықталғанда қызметкер міндетті:
- өртті сөндіру, ғимаратты сөндіру жөніндегі шаралармен байланысты емес барлық жұмысты тоқтатыңыз;
 - «ТК Фарм Ақтөбе» ЖШС директоры мен кәсіпорын бастығын өрт орнына шақыру бойынша шаралар қабылдау;
 - өртті кәсіпорында бар өрт сөндіру құралдарымен сөндіре бастаңыз;
 - Егер жану ошағын өз бетіңізше жою мүмкін болмаса, дереу кәсіпорын есіктерін мықтап жауып шығыңыз.

2 ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЕҢБЕГІН ҚОРҒАУ ШАРТТАРЫ

Өндірістегі қауіпсіздік және еңбек шарттары Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес қамтамасыз етілген. Әрбір қызметкер үшін кез-келген ұйымға сау және жайлы еңбек жағдайлары кепілдендірілген. Жұмыс беруші, Қазақстан Республикасының Конституциялық кодексінің еңбек кодексіне сәйкес, еңбекті қорғау шарттарын сақтағаны үшін тікелей жауап бермеуге міндеттенеді.

Еңбек қауіпсіздігі жағдайындағы профилактикалық жұмыс жұмыс берушінің міндетті қадағалауымен және бақылауымен жүзеге асырылады. Жоғары тұрған органдар үздіксіз практикалық, әдістемелік және ақпараттық көмекке кепілдік береді.

Ақпараттық мәліметтерге сәйкес, біздің елде жыл сайын жазатайым оқиғалардан мың жарымға жуық адам жарақат алады, ал қаза тапқандар саны, мысалы, 2018 жылы 200 адамды асыра бағалады. [20]

Ел мамандарының пікірі бойынша өндірістегі жазатайым оқиғалардың негізгі себебі қауіпсіз еңбек жағдайларын, жеке және ұжымдық қорғаныс құралдарын сақтамау, сондай-ақ жұмысшыларды қауіпсіз жұмыс тәжірибесіне үйретпеу болып табылады. [жиырма]

Сонымен қатар өндірістік жарақаттар диагностикасы кез-келген кәсіпорында еңбек қауіпсіздігі менеджменті жүйесінің ажырамас бөлігі болып табылады. Ұлттық дәрі-дәрмектерді сараптау орталығында бұл мәселе ерекше бақылауға алынды, өйткені кәсіпорын қызметкерлері тек кеңселерде ғана емес, сонымен қатар дәрі-дәрмектер мен медициналық бұйымдарға сынақтар мен

сараптамалар жүргізілетін зертханаларда жұмыс істейді. өндірістік алаңдарға барыңыз, ол сонымен бірге белгілі бір қауіп-қатерге алып келеді. [жиырма]

Қызметкерлерді уақтылы хабардар ету және оқыту еңбек қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі саласындағы білім деңгейінің жоғарылауына ықпал етеді, жұмыс берушінің ғана емес, сонымен қатар қызметкердің де жауапкершілігін арттырады. [жиырма]

Фармацевт жұмыс барысында келесі зиянды өндірістік факторлар әсер ететіндігі анықталды:

- өндірісте қолданылатын электр желілері мен электр құрылғылары мен құралдарының ықтимал зақымдануы;
- иондаушы емес сәулелену;
- температуралық режим нормаларынан ауытқу (ауа райына немесе жылыту құрылғыларының жұмысына байланысты ауа температурасының жоғарылауы немесе төмендеуі);
- статикалық физикалық шамадан тыс жүктемелер - ыңғайсыз жағдайда жұмыс істеу («көбіне тұру»);

Еңбекті қорғау бойынша брифингтер өткізу жұмыскерлерді қолданыстағы қауіпті немесе зиянды өндірістік факторлармен таныстыруды, еңбекті қорғаудың талаптарын, нұсқаулықтарын, техникалық, пайдалану құжаттамаларын зерделеуді, сондай-ақ жұмыстың қауіпсіз әдістері мен тәсілдерін қолдануды қамтиды. Брифингтің әр түрін өткізу белгіленген формаға сәйкес тиісті оқу журналдарында тіркеледі.

Өндіріс қызметкерлері өз жұмысының барысында ішкі еңбек ережелерінің, өндірістегі жұмыс уақытының, өндірістегі өрт қауіпсіздігі нұсқаулығының және басқа да әкімшілік нормативтік құжаттардың талаптарын сақтайды.

Зауыттағы еңбек қауіпсіздігі жөніндегі құжаттар жиынтығына мыналар кіреді: лауазымдық нұсқаулықтар, ішкі еңбек ережелері, еңбекке баулу бағдарламалары, жұмыс орнындағы нұсқаулық бағдарламалары, дәріхана қызметкерлеріне арналған еңбек қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулық, дәрі-дәрмектермен жұмыс істеу кезіндегі ОТ жөніндегі нұсқаулық, дәріханадағы өрт қауіпсіздігі шаралары жөніндегі нұсқаулық.

2.1 Ресейдегі және шет елдердегі фармацевтикалық ұйымдардағы еңбек қорғау және қауіпсіздік мәселелерін реттеу

Ресей Федерациясының фармацевтикалық ұйымдардың менеджерлері қызметкерлерге қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етуге, жеңілдіктер мен заңдарда көзделген өтемақылар беруге міндетті, бұл үшін оларда тиісті нормативтік-құқықтық база болуы керек. Мемлекеттік еңбек инспекциясы (МЕИ) инспекциялары жыл сайын жүргізіледі, оның барысында инспекторлар

жұмыс берушілердің еңбек заңнамасын қалай сақтайтынын немесе сақтамайтындығын анықтайды, тексерулер саны 200 мыңнан асты, бұл санның жартысына жуығы (49% -дан астам) еңбекті қорғау және қауіпсіздік бойынша тексерулер болды ... Осылайша, дәріхана ұйымдарындағы қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігі олардың тиімділігін арттыруға, еңбек жағдайларын жақсартуға және денсаулығын қорғауға бағытталған ең маңызды шара болып табылады.

Ресей Федерациясының Еңбек кодексі жұмыс берушіден еңбекті қорғау саласындағы міндеттерді орындау үшін келесі жергілікті нормативтік құқықтық актілерді әзірлеп, бекітуді талап етеді:

- штат кестесіне еңбекті қорғау қызметін құру туралы немесе еңбекті қорғау маманы лауазымын енгізу туралы бұйрық;

- еңбекті қорғау қызметі туралы ереже (оны ұйымдастыру кезінде). Онда қызметтің негізгі міндеттері, функциялары, қызметкерлердің құқықтары мен міндеттері, ұйымның басқа бөлімшелерімен өзара іс-қимыл тәртібі, қызметтік міндеттерін орындамағаны үшін жауапкершілік белгіленеді;

- еңбекті қорғау қызметі қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтары. Бұл құжатты ұйым басшысы бекітеді, ал қызметкер жеке өзі құжатпен танысып, ол туралы белгі қалдыруы керек;

- қызметкердің еңбегін қорғау жөніндегі нұсқаулық және осы ұйымда қолданылатын еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтың тізімі. [21]

Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықты ұйымның құрылымдық бөлімшелерінің басшылары әзірлейді. Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық тиісті кәсіподақтың немесе қызметкерлер уәкілеттік берген басқа өкілетті органның келісімі бойынша жұмыс берушінің бұйрығымен бекітіледі. Қызметкерге арналған еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықта мыналар бар:

- жалпы қауіпсіздік талаптары;
- жұмысты бастамас бұрын қауіпсіздік талаптары;
- жұмыс кезіндегі қауіпсіздік талаптары;
- төтенше жағдайлар кезіндегі қауіпсіздік талаптары;
- жұмыс соңында қауіпсіздік талаптары.

Қызметкерлерге арналған еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықты уақтылы әзірлеуді, тексеруді, қайта қарауды және бекітуді бақылауды еңбекті қорғау қызметі немесе ұйымның ЕҚ маманы жүзеге асырады. [21]

Ұйым басшысы еңбекті қорғау міндеттерін басқа маманға немесе басқа адамға (оның келісімімен) жүктей алады, ол тиісті дайындықтан және білімді тексеруден кейін негізгі жұмысымен бірге еңбекті қорғау жөніндегі маманның міндеттерін орындайды.

Егер жұмыс берушіде еңбекті қорғау бойынша штаттық маман болмаса, олардың функциялары:

- жұмыс беруші - жеке кәсіпкер (жеке өзі);
- ұйымның басшысы немесе жұмыс беруші уәкілеттік берген басқа қызметкер;

- жұмыс беруші азаматтық-құқықтық шарт бойынша тартатын еңбекті қорғау саласындағы қызметтерді ұсынатын ұйым немесе маман.

Ресей Федерациясында еңбекті қорғау қызметін ұсынатын ұйымдар міндетті аккредиттеуге жатады.

Ресейдің Еңбек министрлігінің 2000.08.02 N 14 қаулысымен бекітілген еңбекті қорғау қызметі жұмысын ұйымдастыру жөніндегі ұсыныстарға сәйкес ұйымдағы еңбекті қорғауды басқару оны жүзеге асырады, ол үшін еңбекті қорғау қызметі құрылуы мүмкін. Мұндай қызметтің құрылымын және оның қызметкерлерінің санын дәріханалық ұйымның басшысы қызметкерлер санына, еңбек жағдайларының сипатына, өндірістің қауіптілік дәрежесіне және басқа факторларға байланысты анықтайды.

Егер менеджер еңбекті қорғау маманы лауазымын енгізу туралы шешім қабылдаса, онда мұндай лауазымға ұсыныстар негізінде, әдетте, төмендегілер тағайындалатынын есте сақтауы керек:

- еңбек қауіпсіздігі инженері біліктілігіне ие адамдар;
- жоғары кәсіптік білімі және үш жылдан кем емес жұмыс өтілі бар мамандар;
- кемінде бес жыл орта кәсіптік білімі бар мамандармен ауыстырылған басқа лауазымдарда жұмыс істейтін мамандар.

Бұл адамдардың барлық санаттары арнайы еңбек гигиенасы бойынша оқудан өтуі керек. Еңбекті қорғау қызметі, маман өндірістік жарақаттардың, кәсіптік аурулардың себептерін есепке алуды және талдауды жүргізуі керек, жұмыс орындарына еңбек жағдайлары бойынша сертификаттауды ұйымдастыруға және өткізуге, жабдықтардың, құрылғылардың жарақаттану қауіпсіздігін бағалауда көмек көрсетуі керек. бөлімшелерді еңбек қорғау кеңсесінің жұмысы немесе ақпараттық стендтер, еңбекті қорғау бұрыштарын дайындау.

Еңбекті қорғау бұрышы оны орналастыруға бөлінген аймаққа байланысты жасалады. Мысалы, оны стенд, витрина немесе экран түрінде немесе компьютерлік бағдарлама түрінде ұсынуға болады. Фармацевтикалық ұйымдарында ЕҚ бұрышын ұйымдастыру жеткілікті.

Ресейдегі еңбекті қорғауды құжаттамалық қамтамасыз ету. Жұмыс беруші олардың қызметінің ерекшеліктеріне сәйкес еңбекті қорғау талаптарын қамтитын нормативтік құқықтық актілер жиынтығының болуын қамтамасыз етуі керек (Ресей Федерациясы Еңбек кодексінің 212-бабы). Ол:

1) Федералдық заңдар:

- 2011 жылғы 21 қарашадағы N 323-ФЗ «Ресей Федерациясындағы азаматтардың денсаулығын сақтау негіздері туралы»;
- «Өрт қауіпсіздігі туралы» 21.12.1994 ж. N 69-ФЗ;
- «Техникалық реттеу туралы» 2002 жылғы 27 желтоқсандағы N 184-ФЗ;
- «Халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы туралы» 1999.03.30 N 52-ФЗ;
- Ресей Федерациясының Еңбек кодексі;

Шетелдік әдебиеттерді талдау АҚШ, Германия, Австралия және басқа дамыған елдердегі фармацевтикалық ұйымдарының негізінде жұмысшылардың жұмыс әдістерін жетілдіру, өндіріс орындарында қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша іс-шаралар әзірлеу және озық технологияларды кеңінен енгізу бойынша зерттеулер жүргізілгендігін көрсетті. Сонымен, Америка Құрама Штаттарында қазіргі кездегі еңбекті қорғаудың мемлекеттік жүйесі 1970 жылы қабылданған «Еңбек қауіпсіздігі туралы» заң болып табылады. Англияда фармацевтикалық қызметкерлердің еңбек қатынастарын реттеуде орасан зор рөл ұжымдық шарттарға жүктелген. Француз заңнамасы жұмысты ұйымдастыру жағдайларын реттеп қана қоймай, сонымен қатар жұмыс берушілерге еңбекті қорғаудың мамандандырылған қызметтерінің жұмыс істеуін қамтамасыз етудің белгілі бір тәртібін белгілейді. [22]

Дамыған елдерде фармацевтика қызметкерлерінің еңбегін ұйымдастыруды жетілдіруде жұмысшыларды жазатайым оқиғалардан сақтандыру және сақтандыруға бағытталған еңбекті қорғау бағдарламаларын іске асыру маңызды рөл атқарады.

Осылайша, біздің елде де, дамыған шет елдерде де фармацевтикалық кәсіпорын қызметкерлерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, еңбекті қорғау, оның жағдайларын оңтайландыру әр түрлі кезеңдерде өзекті болды және тиімді әдістермен шешілді. Қазіргі кезеңде дәріхана ұйымдарының өзгерген жұмыс жағдайында фармацевтика қызметкерлерінің денсаулығы мен қауіпсіздігі проблемалары қайтадан ерекше маңызға ие болды және терең зерттеулер мен шешімдерді қажет етеді. [23]

Барлық салалардағы еңбек қауіпсіздігі және қауіпсіздік мәселелері Ресей Федерациясының Еңбек кодексінің нормативтік құқықтық және нормативтік техникалық құжаттарды жасау мен дамытудың негізі болып табылатын, сондай-ақ еңбекті ұйымдастыру туралы жалпы ақпарат беретін баптарымен қатаң реттеледі.

2.2 Фармацевтикалық ұйымдардағы жұмыс орындарындағы еңбекті қорғау.

Еңбек жағдайлары - бұл фармацевтикалық қызметкердің денсаулығы мен адамның жұмыс қабілеттілігіне, оның өзінің жұмысына қатынасына, оның дәрежесіне қарай жасалған жұмыстың креативтілігіне, тиімділігіне әсер ететін әлеуметтік-экономикалық, техникалық және басқа өндірістік факторлар жиынтығының әсері өндіріс, жалпы өмір сүру деңгейі және жеке тұлғаның дамуы.

Еңбекті қорғау білім мен іс-әрекеттің кең ауқымын қамтиды. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бір-біріне тәуелді элементтерден тұратын жүйелік-құрылымдық модель түрінде қарастырылуы мүмкін: табиғи

(медициналық-биологиялық, технологиялық және техникалық) және әлеуметтік (институционалдық және әлеуметтік-экономикалық) факторлар. [24]

Медициналық және биологиялық білім санитарлық-гигиеналық, емдеу-профилактикалық және оңалту шараларын сауатты түрде дамытуға мүмкіндік береді.

Технологиялық және техникалық білім қауіпсіздік және өрт қауіпсіздігі техниктері қатысатын ұйымдастырушылық-техникалық шараларды әзірлеуге мүмкіндік береді.

Әлеуметтік-экономикалық білім біздің елдің немесе жеке мемлекеттің және оның аймақтарының дамуына бағытталған стратегиялар мен мақсатты жобаларды жасауға көмектеседі, институционалдық білім еңбек жағдайы мен еңбекті қорғау саласындағы қатынастарды реттеуге бағытталған ... [24]

Ұйым қызметкерлері үшін еңбекті қорғаудың негізгі мәні - жұмыс орнында қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету. Жұмыс орындары кеңсе, шеберхана, базарлық науа және қызметкер өзінің тікелей міндеттерін орындайтын барлық үй-жайлар болуы мүмкін. Еңбекті қорғаудың нюанстары іс-әрекеттің ерекшеліктеріне байланысты.

Әр түрлі типтегі ұйымдар үшін қауіпсіз жағдай жасаудың нормалары бар. Барлық ерекшеліктерді ескере отырып, ұйым әрдайым ұстануға тиісті талаптарды бөліп көрсетуге болады:

- жұмыс пен демалыс арасындағы оңтайлы сәйкестік,
- жұмыс орнын еңбек қызметін жүзеге асыруға қажетті құралдармен жабдықтау;
- қызметкердің денсаулығына зиян келтірмейтін еңбек жағдайлары.

Жұмыс орны ережелерге сай болу үшін ұйым келесі нюанстарды ескеруі керек:

- еңбек бөлінісінің ерекшелігі,
- қолданылатын жабдық түрі,
- техникалық және механикалық мағынадағы жұмыс ерекшеліктері,
- технологиялық процестің сапасы.

Қауіпсіздік дәрежесі көбіне дұрыс ұйымдастырылған жұмыс орнына байланысты. Осылайша, жұмыс аймағындағы еден жабыны қызметкерлердің қозғалысына кедергі болатын айқын кемшіліктерге ие болмауы керек. Бөлмеде эвакуация жоспары болуы керек және өртті сөндіру керек. Сонымен қатар, кез-келген ұйым қызметкерлерді белгілі бір уақыт аралығында оқытып отыруы керек.

Аумағы 20 шаршы метрлік жұмыс кеңістігінде М. 6 жұмыс орнын ұйымдастыруға болады. Бір қызметкердің жұмыс орны 6 шаршы метрден кем болмайтын ережелері бар.

Фармацевт, фармацевт қызметінің мәні мен мақсатына байланысты жұмыс аймағы не өндірістік аймақ - дәрі-дәрмектер шығаратын және ғылыми зерттеулер жүргізетін орын, не сауда аймағы - дәрі-дәрмектер мен медициналық дәрі-дәрмектерді шығаратын орын болуы мүмкін. өнімдер.

Егер фармацевтикалық компанияның жұмыс орны дәрі-дәрмектер мен медициналық бұйымдар сатылатын жер болса, онда ол үш аймаққа бөлінеді:

- фармацевт көзінің алдындағы аймақ (сауда столы). Бұл орын бақылау-кассалық машиналармен жабдыкталуы керек және құрамында өлшеу құралдары мен есірткі беруге арналған құралдар болмауы керек.

- инспектордың артындағы аймақ. Әдетте, сауда шкафтары, сөрелер мен ашық типтегі витриналар бар, оларда дәріхана клиенттері жиі сатып алатын дәрілік заттар қойылады.

- Сатып алушының алдындағы аймақ - санауыш, витрина. Онда сатылымын ынталандыру қажет дәрілер мен медициналық мақсаттағы тауарлар бар.

Инспектордың артындағы аймақ ең танымал тауарларды сақтайтын орын екенін ескеру қажет. Клиенттерге қызмет көрсету уақытын жеделдетуге көмектесетін пайдалану.

Сондықтан осы аймақтың толтырылуын мұқият қадағалау керек, әйтпесе сатылымның қызған сәттерінде ұзақ кезектер туындауы мүмкін. Дәріхана үшін бұл құптарлық емес, өйткені шың уақыты таңғы сағат 7-8-де және кешкі 6-7-де түседі. Адамдар жұмысқа немесе үйге асығатын және ұзақ күте алмайтын уақыт.

Фармацевтикалық компанияның жұмыс орнын ұйымдастыру процесінің тағы бір маңызды бөлімі - бұл инспектор үшін оның қауіпсіздігі мен қауіптілігін анықтау үшін қажет мемлекет тарапынан сертификаттау. Бұл норма 2014 жылдан бастап міндетті болды. Сондықтан кәсіпорын иелері мемлекеттік органдармен бірлесіп, инспектор жұмыс барысында қандай жүктемелерге ұшырайтындығын анықтайтын аттестаттау комиссиясын құруы керек. Егер минималды стандарттардан асып кетсе, жұмыс беруші қосымша ауыртпалықтың орнын толтыруға немесе оларды жоюға міндетті. [25]

Қызметкерлердің денсаулығы мен жұмысына әсер ететін еңбек жағдайлары. Осы ортаның өндіріс факторларына мыналар жатады:

- **физикалық факторларға**- температура, ылғалдылық, ауа жылдамдығы, жылу сәулеленуі, өндірістік шу, ультрадыбыстық, инфрадыбыстық, діріл, аэрозольдер, жарықтандыру, электр заряды бар ауа бөлшектері жатады;

- **Химиялық факторлар** - антибиотиктер, витаминдер, гормондар, ферменттер, химиялық синтез нәтижесінде алынған және / немесе бақылау үшін химиялық талдау әдістері қолданылатын ақуыздық препараттар;

- **Биологиялық факторларға**- микроорганизмдер жатады: продуценттер, тірі жасушалар және препараттар құрамындағы споралар, патогенді микроорганизмдер. Еңбек процесінің факторларына мыналар жатады:

Жұмыс берушінің барлық жұмыс орындары сертификатталуға жатады, сонымен қатар жаңадан ұйымдастырылған жұмыс орындары үшін ол пайдалануға берілгеннен кейін 60 жұмыс күнінен кешіктірілмей басталуы керек.

Сертификаттауды ұйымдастыру және өткізу үшін жұмыс беруші сертификаттау комиссиясын құрады, сонымен қатар сертификаттау жұмыстарын жүргізу кестесін анықтайды. Әдетте тапсырыс бойынша жүзеге

асырылады. Комиссия құрамына жұмыс берушінің өкілі, еңбекті қорғау маманы, бастауыш кәсіподақ ұйымының сайланбалы органының немесе жұмысшылардың басқа өкілді органының өкілі, сертификаттау ұйымының өкілі кіреді. Кәсіпорын ұйымы тарапынан комиссия құрамына кәсіпорын меңгерушісі, заңгерлер, кадр мамандары, еңбек және жалақы мамандары, фармацевтер, фармацевт технолог және басқа жұмысшылар кіруі мүмкін. Аттестаттаудың мерзімін жұмыс беруші әр жұмыс орны кемінде бес жылда бір рет сертификатталуы керек деген негізде белгілейді.

Көрсетілген мерзім алдыңғы сертификаттау аяқталған күннен бастап есептеледі.

Мамандар сертификаттауды өткізген кезде еңбек шарттарының сәйкестігі бағаланады:

- гигиеналық нормативтер;
- жұмыс орындарындағы жарақат алу қаупі;
- ЖҚЖ жұмысшыларын қамтамасыз ету.

1. Жұмыс орнында бар барлық өндірістік факторлар өлшеу нәтижелерін олар үшін белгіленген гигиеналық нормалармен салыстыру негізінде гигиеналық бағалауға жатады.

2. Жұмыс орындарының жарақаттану қауіпсіздігін бағалаудың негізгі объектілері: өндірістік жабдық; аспаптар; Оқу және нұсқау беру арқылы қамтамасыз ету: жарақат алу қауіпсіздігін бағалау объектілерінің нормативтік құқықтық актілерге сәйкестігін тексеру жолымен жүзеге асырылады, еңбек жағдайларын жарақат қауіпсіздігі бойынша жіктеу қауіптілік класын белгілейді немесе оның нәтижелері туралы қорытынды береді.

3. Қамтамасыз ету құралдарымен жұмысшылардың мамандықтарын бағалау іс жүзінде шығарылған құралдарды жұмысшыларға ЖҚЖ-ны еркін таратудың стандартты нормаларымен салыстыру арқылы жүзеге асырылады.

Әрбір фактор үшін әр жұмыс орны үшін өлшеу және бағалау хаттамалары жасалады, соның негізінде кейіннен жұмыс орнының картасы жасалады. Қызметкерді осындай картамен таныстыру қажет [25]

2.3 Фармацевтикалық еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық

Фармацевтикалық кәсіпорындар денсаулық сақтау мекемелерінің міндеттерін орындайды, олардың негізгі міндеті дәрігерлердің рецептті бойынша да, емдеу-профилактикалық мекемелердің талаптарына сәйкес дәрі-дәрмектерді өндіру және беру болып табылады.

Сондай-ақ, оның функцияларына рецепт бойынша тағайындалған дәрі-дәрмектерді, күндізгі жеткізілім мен медициналық мақсаттағы бұйымдар кіреді.

Әр кәсіпорында жұмыс бекеттерінің санына байланысты көптеген жалпы операциялар мен процестер жүзеге асырылады, бірақ сонымен бірге бірқатар ерекшеліктер бар.

Фармацевтикалық кәсіпорында еңбек қауіпсіздігі және қауіпсіздік техникасы үшін жағдайлар жасалуы керек. Тиісті қауіпсіз еңбек жағдайларын сақтау үшін фармацевтикалық компания үшін еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық құрылды.

Фармацевтикалық қызметкерлерге арналған еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық:

«ТК Фарм Ақтөбе» кәсіпорынында медициналық халаттарда, санитарлық киімдерде және аяқ киімдерде болуы керек.

Жұмысқа қабылданған кәсіпорын қызметкерлері жеке компьютер және басқа жабдықтар туралы білімдері болуы керек, барлық жұмыс орындарында қауіпсіздік техникасы, құрылғылармен және құрылғылармен жұмыс туралы нұсқаулық болуы керек. Барлық кәсіпорын қызметкерлері қауіпсіздік техникасы бойынша қажетті дайындықтан және диспансерлік дайындықтан өтуі керек. Брифинг өткізуге және диспансерден өтуге қатысты барлық құжаттар кәсіпорында өте жақсы тәртіпте болуы керек.

Кәсіпорынында тауарлық-материалдық құндылықтардың қауіпсіздігі үшін де, өрт қауіпсіздігі үшін де арнайы шарттар болуы керек. Ол үшін кәсіпорын тиісті дыбыстық сигнализациямен жабдыкталуы керек.

Сондай-ақ, бірқатар факторларға қарамастан, қауіпті және зиянды өндірістік факторлар фармацевтикалық қызметкерлерге әсер етуі мүмкін:

- электр тізбегіндегі жоғары кернеу, оның жабылуы адам ағзасы арқылы жүруі мүмкін;
- шыны ыдыстардың сынықтармен зақымдану қаупі;
- улы өнімдердің, улы, күшті және жарылғыш заттардың деңгейінің жоғарылауы;
- дәрі-дәрмектермен жұмыс аймағындағы ауаның шаңдануы жоғарылайды;
- көру органдарының кернеуінің жоғарылауы.

Фармацевтикалық ұйымдарда еңбекті ұйымдастыру сонымен қатар адамның өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін кез-келген жағдай туралы, дәріханада болған әрбір бақытты емес жағдай туралы, оның денсаулығының нашарлығы туралы, оның ішінде өткір аурулардың белгілері туралы хабардар етеді

Фармацевтикалық қызметкер келесідей:

- персоналдың үзіліс бөлмесінде сыртқы киімді, аяқ киімді, бас киімді, барлық жеке заттарды қалдырыңыз;
- жұмысты бастамас бұрын қолдың гигиенасын сабынмен жуыңыз, таза санитарлық киім киіңіз, шаш жинаңыз;
- дәретханаға барғаннан кейін қол гигиенасын сабынмен өткізіңіз;
- арнайы бөлінген демалыс бөлмесінде емес, жұмыс орнында тамақтанбаңыз.

Міндетті шарт - кәсіпорынға сондай-ақ 18 жастан асқан, арнайы білімі бар, медициналық тексеруден өткен, теориялық және практикалық дайындықтан өткен, қауіпсіздік талаптары бойынша білімін тексеретін, белгіленген тәртіппен еңбегі бар, тиісті білімі бар адамдарға рұқсат етіледі.

электр қауіпсіздігі бойынша топ және кәсіпорындарда өзіндік жұмысқа рұқсат алды.

Фармацевтика қызметкерлері еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және санитарлық тазалық талаптарын білуі және қатаң сақтауы керек. Жұмыс кезінде рұқсат етілмеген адамдардың болуына жол берілмейді.

Фармацевтикалық дәрі-дәрмектер еңбек қауіпсіздігі бойынша зерттеулерді келесі нысандарда өтеді: кіріспе брифингтер, жұмыс орнында алғашқы нұсқаулық, қайта оқыту, сонымен қатар жоспарланған нұсқаулықтан тыс, мақсатты нұсқаулық және кәсіптік оқыту бағдарламасы шеңберінде арнайы дайындық, оның ішінде мәселелер еңбекті қорғау және мамандық бойынша еңбек міндеттерінің талаптары.

Кіріспе нұсқаулық. Ол жұмысқа қабылдау сәтіне дейін жалдау кезінде жүзеге асырылады. Индукциялық нұсқаулықты тағайындалған Еңбекті қорғау бойынша қызметкері жүргізеді.

Бірінші нұсқаулық. Ол арнайы бағдарламалар бойынша құрылымдық бөлімшелер басшыларымен өздік жұмыс басталғанға дейін жұмыс орнында жүзеге асырылады.

Қайта нұсқаулық. Ол жұмыс орнында алғашқы брифинг өткізуге арналған бағдарламаларға сәйкес кемінде жарты жылда бір рет алғашқы брифингтен өткен барлық қызметкерлер үшін өткізіледі. [26]

Қауіпсіздік бойынша нұсқаулықтар кәсіпорындарды қолданыстағы қауіпті немесе зиянды өндірістік факторлармен таныстыруды, ұйымның жергілікті ережелерінде, еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықта, техникалық техникалық, пайдалану құжаттамасында қамтылған еңбекті қорғау талаптарын зерделеуді, сондай-ақ жұмыстарды орындаудың қауіпсіз әдістері мен тәсілдерін қолдануды қарастырады. .

Негізінен, нұсқаулық берген адамның қауіпсіз жұмыс техникасы бойынша алған білімі мен дағдыларын ауызша тексеруі арқылы аяқталады және нұсқаулық пен нұсқаушының қолымен, сондай-ақ нұсқаулықтың күнімен бірге тиісті журналдарда тіркеледі. [26]

Нұсқаулықтан басқа кәсіпорын меңгерушісі жұмысқа кіретін барлық адамдар үшін жұмысты орындаудың қауіпсіз әдістері мен тәсілдері бойынша оқытуды ұйымдастыруға міндеттенеді. Бұл жұмысқа қабылданғаннан кейін бір ай ішінде жасалуы керек. Мұндай оқытудың тәртібі, нысаны, кезеңділігі мен ұзақтығын жұмыс берушілер нақты жұмыс түрлерінің қауіпсіздігін реттейтін нормативтік құқықтық актілерге сәйкес белгілейді.

Фармацевтикалық қызметкерлерге қажет:

- ішкі еңбек кестесі мен белгіленген жұмыс режимі мен демалыс режимінің ережелерін сақтауға;
- олардың лауазымдық нұсқаулықтарында анықталған жұмыстарды орындау;
- кез-келген ауыстыру қаупі, ақаулар туралы жұмысты орындаудың қауіпсіз әдістерін қолдану, өкінішті жағдайда дәріхана менеджеріне хабарлау;
- алғашқы өрт сөндіргіштердің орналасуын білу;

- зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсете білу.

Мас күйінде немесе есірткі құралдарын, психотропты, уытты немесе басқа да уыттандыратын заттарды қолдану салдарынан туындаған күйде жұмыс істеуге, сондай-ақ алкогольдік ішімдіктерді ішуге, есірткі, психотроптық, уытты немесе басқа заттарды жұмыс орнында немесе жұмыс орнында пайдалануға жол берілмейді.

Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықты орындамаған немесе оны бұзған адамдар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес және ішкі еңбек кестесінің ережелеріне сәйкес тәртіптік жауапкершілікке тартылады және қажет болған жағдайда кезектен тыс тексерілуге жатады. Еңбекті қорғаудың нормалары мен ережелері.

Ауысым басталғанға дейін кәсіпорынға еңбекті қорғау талаптарын сақтауы керек:

- Тозған санитарлық киімді барлық түймелерге бүктеп жүріңіз, киімнің ілулі ұштарынан аулақ болыңыз.

- Киімді түйреуішпен, инемен бекітпеңіз, киімнің қалтасындағы заттарды ұрып, өткір ұстамаңыз.

- жергілікті желдеткіштің жұмысын тексеріңіз.

- жұмыс аймағын тексеріңіз.

- Жұмыс орныңызды тексеріңіз, қажет болса, аяқ астынан және өтпелерінен бәрін алыңыз.

- Жабдықтың дұрыс орналасуын тексеріңіз:

Жабдықтың электрмен жабдықтау кабельдері жұмыс орнының артқы жағында орналасуы керек, оның магнит өрістерінің зиянды әсерін болдырмау үшін қуат көзі кәсіпорыннан мүмкіндігінше алыс болуы керек.

Жұмыс орнын қауіпсіз жұмысқа дайындаңыз:

- - еркін өтулердің болуын қамтамасыз ету

- медициналық үстелдің, тіректің тұрақтылығын, жабдықтың іргетас пен тіректерге бекітілуінің беріктігін тексеру;

Сыртқы тексеру өткізу:

- жұмыс орнын жарықтандырудың жеткіліктілігі;

- электр сымдарының ілулі және ашық ұштарының болмауы;

- жабдықтың ішінде және оның айналасында бөгде заттар болмауы керек

- едендердің жағдайы (шұңқырлардың болмауы, тегіс емес, тайғақ);

- қолданылатын құрал мен жабдықтың жарамдылығы.

Жұмыс орнында жұмыста пайдаланылмайтын жабдықтар, электр аспаптары, қондырғылар, ыдыс-аяқ және басқа қосалқы материалдар болмауы керек.

Өндірісте қол жетімді өрт сөндіргіштерге визуалды тексеру жүргізу. Алғашқы медициналық көмек жинағының бар екеніне көз жеткізіңіз.

Егер қандай да бір ақаулар табылса, бұл туралы менеджерге дереу хабарлау керек.

Жұмысқа кіріспес бұрын қойылатын талаптардан басқа, тікелей жұмыс кезінде емес, еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық өзгереді.

- еңбекті қорғау бойынша оқыту, нұсқаулық берілген және жұмысты қауіпсіз орындауға жауапты қызметкерге рұқсат берілген жұмысты ғана орындаңыз.

- жұмыс орнында бөгде адамдардың болуына тыйым салынады.

- қауіпсіз жұмыс істеуге қажетті қызмет көрсететін жабдықты, құралдарды, машиналарды, құрылғыларды пайдаланыңыз; оларды тек өздеріне арналған жұмыс үшін қолданыңыз.

- Жаппай салқындау кезеңінде ауызды және мұрынды дәкемен таңып, қолыңызды дезинфекциялау керек.

- Барлық жылыту құрылғылары оқшаулағыш материалдарға орнатылуы керек.

- фармацевтикалық өнімдер шыны құрылғылардың, жабдықтар мен ыдыстардың бүтіндігін қадағалап, сынған заттарды пайдаланбауы керек.

- Ешқандай дәрілік препараттардың сіздің қолыңызбен жанасуына жол бермеңіз.

- Баллондарды көтермеңіз және алдарыңызда алып жүрмеңіз.

Міндетті жағдайда төтенше жағдайлар кезінде еңбекті қорғау талаптарын орындау:

- Егер түтін немесе өрт пайда болса, жұмысты тоқтатпаңыз, электр жабдықтарын өшіріңіз, өрт сөндіру қызметін шақырыңыз, кәсіпорын меңгерушісіне хабарлаңыз, үй-жайларды эвакуациялау үшін шаралар қолданыңыз.

- Өртті сөндіру кезінде алғашқы өрт сөндіру құралдарын қолдану, адамдарды эвакуациялауға және материалдық құндылықтарға қатысу қажет.

- Электр жабдықтарын жарықтандырған кезде қышқыл көмірді ғана қолданыңыз немесе сөндіріңіз немесе ұнтақ отын жағыңыз.

- қышқылдар, сілтілер, басқа агрессивті реактивтер төгілген жағдайда дәріхана зардаптарды жою үшін қажетті шараларды қабылдауы керек: терезелерді ашыңыз, бөлмені тексеріңіз, төгілген сұйықтықты абайлап алыңыз.

- қышқылмен, сілтімен немесе басқа агрессивті агенттермен күйген жағдайда, зақымдалған бетті күшті ағын сумен жуып, содан кейін оны тиісті түрде өңденіз.

- төтенше жағдайда зардап шегушіге алғашқы медициналық көмек көрсету қажет, қажет болған жағдайда жедел жәрдем шақырып, кәсіпорын меңгерушісіне хабарлау және тергеу басталғанға дейін жұмыс жағдайын өзгертпеу, егер бұл қызметкерлерге қауіп төндірмесе және әкелмесе. апатқа

Жұмыс ауысымының соңында жұмыс аяқталғаннан кейін еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықты орындаңыз.

- жабдық пен құрылғыларды ажыратыңыз (тоңазытқыштан басқа).

- жұмыс орнын реттеңіз, бөлмені дымқыл тазалаңыз.

- Аспаптар мен құралдарды белгіленген жерде алыңыз.

- Санитарлық киімді арнайы бөлінген шкафқа салыңыз.

- қажетті санитарлық-гигиеналық шараларды жүргізу.

- Жетекшіңізге барлық анықталған ақаулар мен кемшіліктер туралы хабарлаңыз.

Кіріспе бөлімінде еңбекті қорғау туралы ақпарат, осы лауазымда жұмыс істейтін фармацевтердің нұсқауларды қатаң сақтау қажеттілігі туралы ақпарат бар. «Еңбекті қорғаудың жалпы талаптары» бөлімінің мазмұны бойынша әдістемелік ұсыныстар 1-кестеде көрсетілген.

Кесте 1 - «Еңбекті қорғаудың жалпы талаптары» бөлімін мазмұны бойынша әдістемелік ұсынымдар

№	Ұсыныстар ӘҰ	Қауіпсіздікті және денсаулық сақтауды қамтамасыз ету	Ескерту
1	Ішкі тәртіп ережелерін сақтау қажеттілігі туралы нұсқаулық	Тікелей жоқ	Бұл кәсіпорын қызметін ұйымдастыруға қатысты және кәсіпорын бастығы шешетін ЕҚ-дың жалпы талабы.
2	Еңбек және демалыс режимдерін жүзеге асыруға қойылатын талаптар	Тікелей жоқ	Фармацевт жұмыс ауысымының бір бөлігі кезінде белгілі бір жұмысты орындай алады
3	Қызметкерге жұмыс барысында әсер етуі мүмкін қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың тізімі	Жұмысшының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін практикалық маңызы зор.	Бұл тізімді белгілі бір қауіптілік анықталатын және қауіпті сезіну кезінде қызметкердің денсаулығы мен қауіпсіздігі үшін қандай салдары болуы мүмкін болатын жұмыс түрлерімен толықтырған жөн.
4	Белгіленген ережелер мен нормаларға сәйкес қызметкерлерге берілетін	Жұмысшының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін	Кәсіпорын формасының ережелерін міндетті

	арнайы киімді, аяқ киім және басқа да жеке қорғану құралдарын ауыстыру	практикалық маңызы зор.	түрде сақтау. Сондай-ақ, қызметкерге зиянды және қауіпті факторлар мен тәуекелдерден белгілі бір ЖҚҚ берілген қорғаныс үшін оларды нақтылау тұрғысынан қайта қарау қажет.
5	Кәсіпорын меңгерушісіне фармацевт жарақат алған немесе жабдықтың, құрал-саймандардың және құрал-саймандардың ақаулығы туралы хабарлау тәртібі	Жұмысшының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін практикалық маңызы зор.	Кәсіпорындағы жұмыс жүйесіндегі мәселелер туралы бастықтарға ақпарат беру
6	Қызметкер жұмысты орындау кезінде білуге және сақтауға міндетті жеке гигиена ережелері	Жұмысшының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін практикалық маңызы зор.	Жеке гигиена ережелерін міндетті түрде сақтау. Нақты жұмысты орындау кезінде немесе табиғи қажеттіліктерді орындау кезінде халатты шешу.

Жалпы талаптарда қызметкерлердің міндеттері, қауіпсіздік шаралары, апаттар кезіндегі өзін-өзі ұстау әдістері, жабдықтардың істен шығуы және т.б.

Жұмысты бастамас бұрын жауапкершілік. Бұл бөлімде кәсіпорын қызметкерлеріне еңбек процесіне жеке дайындалуға, қажетті құжаттармен танысуға қойылатын талаптар белгіленген. «Жұмысты бастамас бұрын еңбекті қорғауға қойылатын талаптар» бөлімін жүргізу бойынша әдістемелік ұсыныстар 2-кестеде көрсетілген.

Кесте 2 - «Жұмысты бастамас бұрын еңбекті қорғауға қойылатын талаптар» бөлімін мазмұны бойынша әдістемелік ұсынымдар

№	Ұсыныстар ӘҰ	Қауіпсіздікті және	Ескерту
---	--------------	--------------------	---------

		денсаулық сақтауды қамтамасыз ету	
1	ЕҚ нұсқаулығында жұмыс орнын, жеке қорғаныс құралдарын дайындау тәртібі көрсетілуі керек	Маңызды	Кәсіпорында жұмысты ұйымдастыру 1. Тексеру. 2. Қажет болса, барлық қажет емес еті дәліздерден және аяқ астынан алыңыз 3. Жетекшіге есеп беру
2	ЕҚ нұсқаулығында жабдықтың, құрылғылар мен құралдардың, қоршаулардың, дабылдардың, блоктау және басқа құрылғылардың, қорғаныс жерлендіру, тазарту, жергілікті жарықтандыру және т. б. жарамдылығын тексеру тәртібі көрсетілген	Маңызды	Профилактикалық жұмыстар: - жабдыққа қызмет көрсету (босатылған болттарды тазарту, тексеру, майлау, тарту); - мерзімді тексеру және тексеру; - жабдықты диагностикалау
3	Алдын ала (тәуліктік) процес және Жабдық жұмыс істемеген жағдайда рұқсат беру тәртібі. Тапсыру өтті рқа де жоқ жных сре дств кассада	Маңызды	-жұмыс орнын тазарту – Негізгі жұмыс кассасын қабылдау-тапсыр. - Компьютерді тексеру

**3-кесте - «Жұмыс кезінде еңбекті қорғауға қойылатын талаптар»
бөлімін мазмұны бойынша әдістемелік ұсынымдар**

№	Ұсыныстар ӘҰ	Қауіпсіздікті және денсаулық сақтауды қамтамасыз ету	Ескерту
1	Еңбек қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулықта жұмыс орнын қауіпсіз күтіп ұстау жөніндегі нұсқаулық көрсетілген.	Фармацевттің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін маңызды практикалық маңызы бар	Осы жұмыс орнында белгіленген жұмысты орындау жөніндегі нұсқаулықты көрсету тұрғысынан қосымша жұмыс қажет.
2	Жазатайым оқиғалардың алдын алу бойынша іс-шаралар	Фармацевттің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін өмірлік маңызды практикалық маңызы бар	Нұсқаулықты көрсету тұрғысынан қосымша жұмыс қажет. Жабдықпен жұмыс істеу дағдысын алуға көп тәжірибе қажет, мысалы, өртсөндіргішпен
3	Жұмысшыларға арналған жеке қорғаныс құралдарын пайдалануға қойылатын талаптар	Тәрбиелік-танымдық мәні бар	Белгіленген жұмысты орындау кезінде ЖҚҚ-ны нақты жағдайларда қолдануды қарастыру қажет

Төтенше жағдайлардағы міндеттер апат немесе бақытсыз жағдай туындаған кезде мүмкін болатын төтенше жағдайлар мен жағдайлардың тізімін көрсетеді

Кесте 4 - «Төтенше жағдайлардағы еңбекті қорғаудың талаптары» бөлімінің мазмұны бойынша әдістемелік ұсынымдар

№	Ұсыныстар ӨҰ	Қауіпсіздікті және денсаулық сақтауды қамтамасыз ету	Ескерту
1	Мүмкін болатын төтенше жағдайлардың тізімі және олардың себептері	Жұмысшының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін практикалық маңызы зор.	Осы жұмыс орнында болуы мүмкін төтенше жағдайлардың тізімін нақтылау тұрғысынан одан әрі дамыту қажет
2	Авариялар мен төтенше жағдайлар туындаған кездегі фармацевтердің іс-әрекеті	Жұмысшының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін практикалық маңызы зор.	Осы жұмыс орнында ықтимал авариялық жағдайлар туындаған кездегі қызметкердің іс-әрекеттері туралы нұсқауларды нақтылау бөлігінде пысықтау талап етіледі (жоспарлар мен сценарийлерге сәйкес сигналдар, маршруттар, жинау пункттері және т.б.).
3	Жарақаттанудан, уланудан және денсаулықтың басқа жарақаттарынан зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету бойынша іс-шаралар	Жұмысшының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін практикалық маңызы зор.	Қызметкердің өзіне көмек көрсетуден бастап, сондай-ақ жарақат алу, улану және денсаулықтың басқа да зақымдануы кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсетуден бастап, алғашқы көмек көрсету жөніндегі нұсқауларды нақтылау бөлігінде пысықтау талап етіледі.

Кесте 5 - «Жұмыс аяқталғаннан кейін еңбекті қорғауға қойылатын талаптар» бөлімін мазмұны бойынша әдістемелік ұсынымдар

№	Ұсыныстар ӨҰ	Қауіпсіздікті және денсаулық сақтауды қамтамасыз ету	Ескерту
1	Жабдықты, қондырғыларды, машиналарды, механизмдер мен аппараттарды өшіру, тоқтату, бөлшектеу, тазарту және майлау процедурасы	Маңызды	Жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулықпен анықталады . Қызметкердің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған нұсқаулармен толықтыру бөлігінде пысықтау талап етіледі
2	Кәсіпорындағы электр жабдықтарын өшіру тәртібі	Маңызды	Жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулықпен анықталады . Компьютерді, су жылытқышты және басқа жабдықтарды дұрыс ажырату үшін қосымша нұсқаулар қажет
3	Жұмыс барысында анықталған еңбек қауіпсіздігіне әсер ететін кемшіліктер туралы жұмыс менеджеріне хабарлау тәртібі	Фармацевттің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін маңызды практикалық маңызы бар	Ақпарат мазмұнын нақтылау бөлігінде одан әрі жұмыс қажет.

Жұмыс аяқталғаннан кейінгі міндеттер аспаптар мен аппаратураны ажырату, жұмыс станциясын жинау кезінде қауіпсіздік талаптарын көрсетеді.

2.4 Фармацевтика қызметкерлерінің денсаулығы мен қауіпсіздігінің басым факторлары

Қазақстан Республикасында өндірісте немесе жұмыс орнында еңбекті қорғауды арнайы орган, еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Еңбек кодексі қамтамасыз етеді. . Өзінде немесе компанияда, өндірісте жұмыс істейтін кез-келген қызметкер біздің еліміздің еңбек заңнамасына сүйене алады.

Кейбір компанияларда белгілі болғандай, еңбекті қорғау бойынша маман немесе инженер деп аталатындар бар, олардың міндетіне қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасын бақылау кіреді - бұл адам жұмыс істейді, бұл аға буын арасындағы көпірдің бір түрі қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы менеджмент және қарапайым жұмысшылар.

Қауіпсіз еңбек жағдайлары - бұл қызметкерге қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әрекеті жоқ немесе олардың әсер ету деңгейі қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы нормативтік құқықтық актілерде белгіленген қауіпсіздік стандарттарынан аспайтын ережелер. [27]

Менеджер ретіндегі жұмыс берушінің негізгі міндеттерінің бірі - жұмысшының қауіпсіздігін және еңбекті қорғау шарттарының мемлекеттік нормативтік талаптарымен анықталған еңбек жағдайларын уақытша қамтамасыз ету. Осындай жағдайлар болу үшін кәсіпорындар мен басқа фармацевтикалық ұйымдардың басшылары мен директорлары жұмыс барысында фармацевттердің өмірі мен денсаулығын сақтаудың бүкіл жүйесінің жұмысын ұйымдастыруы және қамтамасыз етуі керек. [28]

Заманауи еңбекті қорғау және кез-келген ұйымдағы жұмысшылар қауіпсіздігінің болуы кез-келген жұмыс процесінің ең маңызды және ажырамас бөлігі болып табылады. Кәсіпорын мен басқа да осыған ұқсас ұйымдардың қызметкерлеріне осыған ерекше назар аудару керек, өйткені кәсіпорындар мен басқа да компанияларда жұмыс жасайтын қызметкерлер әр түрлі дәрі-дәрмектермен және олардың құрамымен танысуы керек. Кәсіпорын басшысы персоналдың еңбек жағдайлары мен кәсіпорындағы қауіпсіздік техникасы кәсіпорындарда еңбекті қорғау жөніндегі мемлекеттік ережелерге сәйкес келуін қамтамасыз етуге міндетті. [28]

ҚР ҚК-нің еңбек кодексінде егер жұмысшылар саны елу адамнан асатын болса, онда менеджер еңбек қауіпсіздігі инспекторын еңбек ұжымына енгізу мысалы арқылы еңбекті қорғау бойынша жұмысты құруға міндеттеледі. Шағын ұжымдарда осы мақсат үшін арнайы дайындалған мамандар шақырылады немесе бұл өкілеттіктер арнайы дайындықтан кейін міндетті түрде қызметкерлердің біріне беріледі.

Сол сияқты, еңбекті қорғау жөніндегі комиссия уәкілетті негізгі жұмыс берушілерден немесе қызметкерлерді ұсынатын басқа ұйымнан құрылуы керек.

Мұндай арнайы комиссиялардың мүмкіндіктері лауазымдық нұсқаулықтарды және ЕҚ саласындағы заңнаманы бекітуді, сондай-ақ өндірістегі жарақаттар мен кәсіптік аурулардың алдын алуды, қызметкерлердің

жұмыс орындарын тексеруді ұйымдастыруды және қызметкерлерді нәтижелер туралы міндетті түрде хабардар етуді орындау арқылы белгіленеді.

Кәсіпорында жұмыс істеу үшін негізінен әр түрлі деңгейдегі адамдар тіркеледі. Бұл көпжылдық тәжірибесі бар тәжірибелі фармацевтикалық қызметкер де, жас студент те болуы мүмкін. Мұндай жағдайларда кәсіпорын меңгерушісі немесе ұйым басшысы персоналдың кәсіби білім деңгейін көтеру үшін алғашқы дайындық брифингін ғана емес, сонымен бірге мерзімді оқуды да өткізіп отыруы керек.

Оған мыналар кіреді: келушілермен жұмыс жасау, кәсіпорынның жабдықтарымен, дәрі-дәрмектермен және медициналық бұйымдармен жұмыс істеу, сондай-ақ Қазақстан Республикасының бастапқы құжаттары мен заңнамаларын білу. Химик, фармацевт, кәсіпорын, менеджер үшін оқыту ЕП ерекшеліктеріне байланысты өзіндік аспектілері болады.

Менеджердің міндеттеріне әр қызметкердің жұмыс орнындағы жұмысының тиімділігін арттыру үшін қызметкерлерге оқыту процедураларын ұйымдастыру кіреді. Біліктілікті жоғарылату процесі қызметкерге деген сенімділік белгісі ретінде болуы керек, ал ол өз кезегінде оқудан өтуі керек. Ұйымдардың қызметкерлерін оқытуды кемінде үш жылда бір рет өткізу ұсынылады. Фармацевтикалық сертификаттау бес жыл және компаниядағы қарапайым оқыту ай сайын компанияның немесе ұйымның әрбір қызметкері үшін өтеді. [29]

Ең қауіпсіз жұмыс ортасын құру үшін жұмысты бастамас бұрын негізгі қауіпсіздік ережелерін сақтау керек.

Жұмысқа кіріспес бұрын фармацевтер өздерінің жұмыс орындарын санитарлық нормалар мен гигиена талаптарына сәйкес орналастыруға міндетті. Бұған орынды ылғалды тазалау кіреді, бұл кассалық аймақ, витриналар және т.б., сонымен қатар жабдықтың, компьютерлердің, терминалдардың, телефондар мен жабдықтардың жұмысқа қабілеттілігін және қорғаныс құралдарының болуын тексеру. Кәсіпорын қызметкерлері жұмыс кезінде қауіпсіздікті сақтау үшін химиялық заттармен жұмыс кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтауға және жеке қорғаныс құралдарын қолдануға міндетті және жеке гигиена ережелерін сақтауы керек. Аппаратпен және жабдықпен жұмыс істеу кезінде техникалық мәліметтер парағындағы нұсқауларды орындаңыз.

[30]

Төтенше жағдай кезінде қызметкер менеджерге болып жатқан жағдайлар туралы хабарлауға, жарақат алғандарға көмек көрсетуге, келесі тергеу үшін төтенше жағдай кезіндегі жағдайды сақтау шараларын қабылдауға міндеттенеді, егер бұл денсаулыққа немесе адамдардың өміріне қауіп төндірмесе, содан кейін әсерден кейін жоюға кірісіңіз. Неғұрлым ауыр апаттар болған жағдайда материалдық құндылықтарды үнемдеу және персоналды эвакуациялау бойынша шаралар қабылдаңыз. [31]

Тәжірибелік бөлім.

3«ТК Фарм Ақтөбе»ЖШС-ның жалпы сипаттамасы

Компания жайлы

«ТК Фарм Ақтөбе» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі дәрі-дәрмек өндірісінде Ақтөбе облысының және бүкіл Қазақстанның көшбасшыларының бірі болып саналады. Компания халыққа сапалы, пайдалы және қол жетімді фармацевтикалық өнімдер шығарады.

Әлемдік тәжірибеде дәрілік заттардың өндірісі мен сапасын бақылауға қойылатын талаптарды анықтайтын маңызды құжаттардың бірі GMP ережелері болып табылады. Дәрілік заттарды шығаратын зауыт GMP (Good Manufacturing Practice) стандартының талаптарына сәйкес салынған. Қазіргі уақытта компания өнімдерді GMP (Жақсы өндірістік практика) талаптарына сәйкестігіне сертификаттауға дайындалып жатыр - ҚР СТ 1617-2006 «Дәрілік заттарды өндіру. Жақсы өндірістік практика. Негізгі ережелер ».

GMP стандарты - ҚР СТ 1617-2006 «Дәрілік заттарды өндіру. Жақсы өндірістік практика. Негізгі ережелер »процестің және жүйелі тәсілдің негізінде қызметті басқару жүйесін ұсынады, оның ішінде Компания қызметінің салалық сипаты мен оның өнімдерінің ерекшелігі ескеріледі, бұл сапа менеджментінің халықаралық стандарттарына және халықаралық өндірістік тәжірибеге сәйкес келуге мүмкіндік береді. ұлттық салалық талаптарға негізделген; бизнес-процестерді оңтайландыруға мүмкіндік береді, оларды басқарылатын, болжамды және өзара үйлесімді ете отырып, өнімнің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз етеді. Бұл Компания қызметінің сапасын кең мағынада жақсартады: әр бөлімшенің жұмыс сапасы, қызметті жүзеге асыруда бөлімшелердің өзара әрекеті, клиенттермен және серіктестермен өзара әрекеттесу; тұтастай алғанда компанияның дамуына ықпал етеді.

Шығу тарихы

«ТК Pharm Ақтөбе» ЖШС-нің тарихы «Миллениум» ЖШС құрылған 2000 жылдан басталады. Сол кезеңде бірқатар кәсіпорындар құрылды: «ФармЦентрСервис» ЖШС, «ТК Фарм Ақтөбе» және «Қазына - Фарм». 2002 жылы Қарағанды қаласында құлдырап бара жатқан мемлекеттік

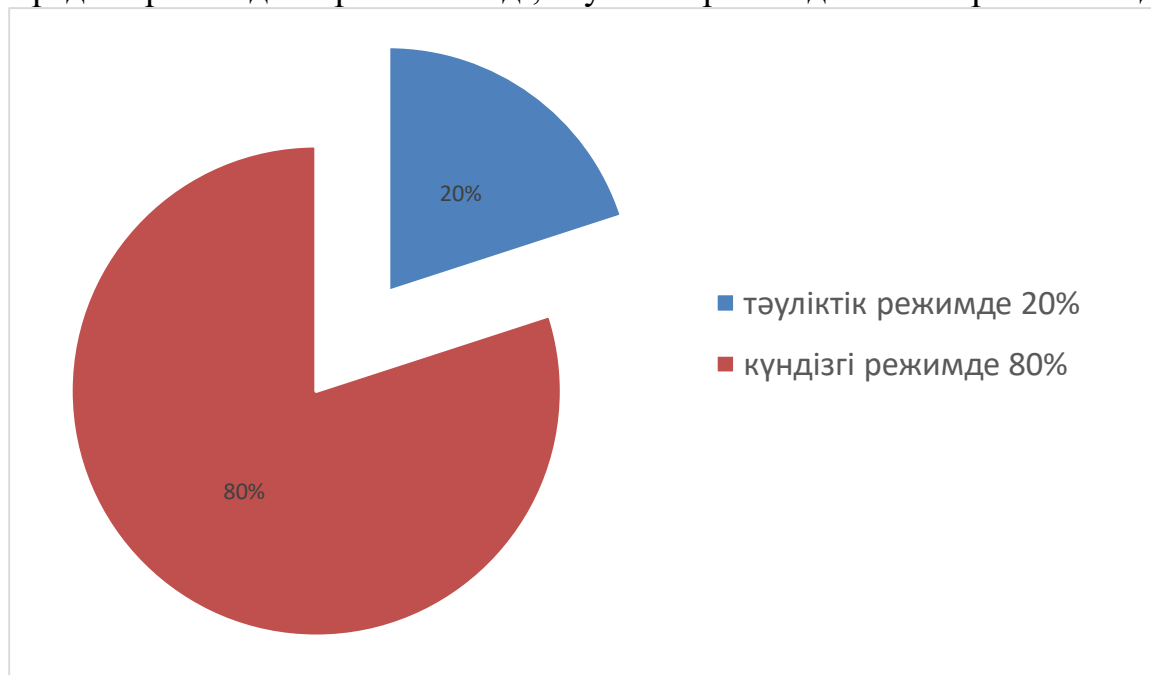
фармацевтикалық өндіріс («Фармация» АҚ) сатып алынды. Сауатты жұмыс нәтижесінде Қарағандыдағы фармацевтикалық зауыт Қазақстандағы дәрі-дәрмектер өндірісі бойынша көшбасшылар қатарына ене бастады. Мұны өндірістік көрсеткіштер айқын көрсетіп отыр. Кәсіпорын отандық фармацевтика саласындағы жетекші компаниялардың бестігіне кірді. 2010 жылы өндіріс «Фармация 2010» ЖШС болып өзгертілді

Қарағанды зауытының сапалы жұмысы Ақтөбеде фармацевтикалық өнімдер шығаратын зауыт ашуға мүмкіндік берді. Ол «Бизнестің жол картасы - 2020» мемлекеттік бағдарламасы аясында салынған. Ауқымды жобаны жүзеге асыру үшін Жаңақоныс елді мекеніндегі 1 гектар жер телімі таңдалды.

3.1 «ТК Pharm Ақтөбе» ЖШС қызметкерлерінің социологиялық сауалнамасы.

Кәсіпорындардағы оңтайлы жұмыс жағдайына әсер ететін факторларды талдау үшін біз «ТК Pharm Ақтөбе» ЖШС қызметкерлеріне сауалнама жүргіздік. Сауалнама 17 сұрақтан тұратын арнайы әзірленген сауалнаманы қолдану арқылы жүргізілді. Сауалнаманың сұрақтарын қалыптастыру кезінде (1-қосымша) біз бірегейлік және қысқалық қағидаттарын ұстандық. Сауалнама нәтижелері бойынша анықталды:

1.Тәуліктің жұмыс уақытына қатысты: 80% қызметкерлер кәсіпорында күндізгі режимде жұмыс істейді, тәуліктік режимде 20% жұмыс істейді

1-сурет. Жұмыс режимі.

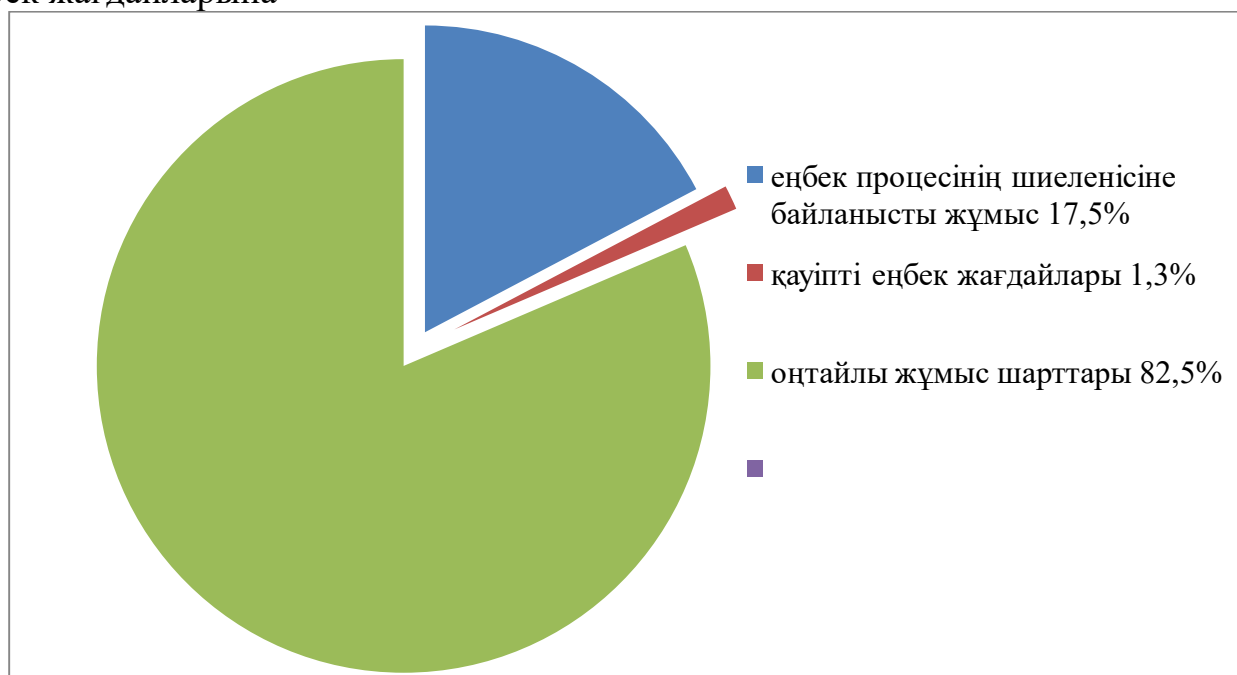
2.«Қанша адам бар?» деген сұраққа. - 100% фармацевтер кәсіпорында 100-ден көп адамға дейін жұмыс істейтінін атап өтті.

3. «Сіз кәсіпорында (ұйымда) қанша жылдан бері жұмыс жасайсыз?»
Сауалнамасының сұрағына келесі мәліметтер алынды:

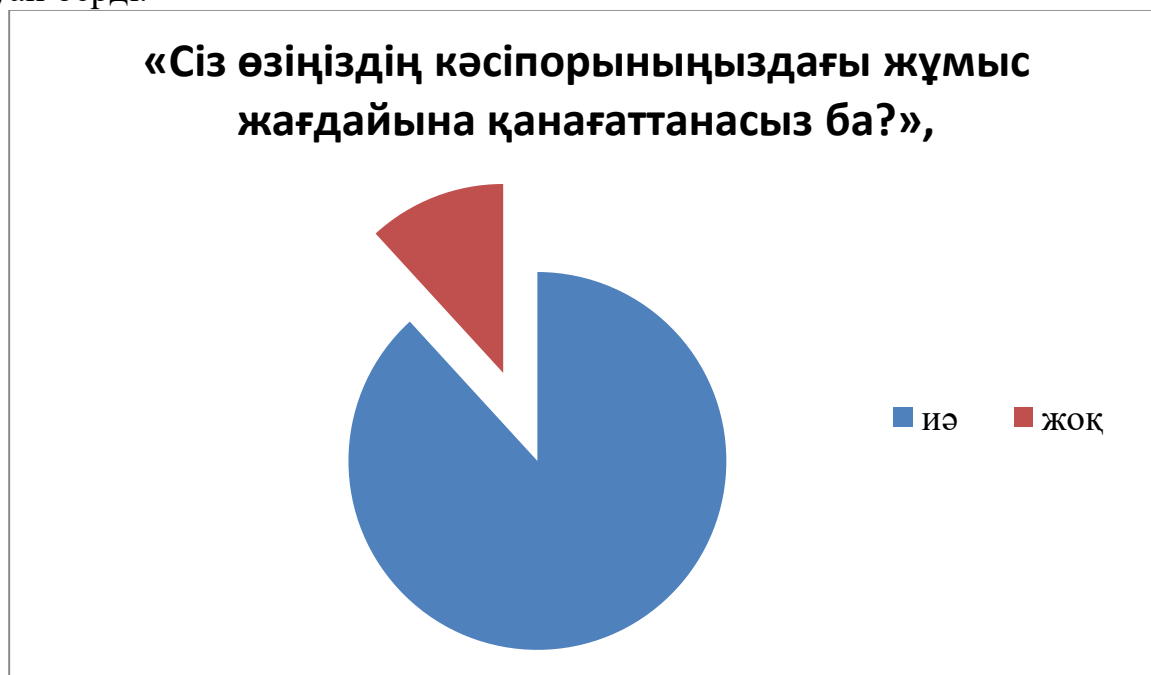
2-сурет. Сауалнама алынған фармацевтердің жұмыс барысы (жұмыс тәжірибесі)

4.Еңбек процесі мәселелері бойынша: 17,5% өз жұмысын келесідей бағалайды: еңбек процесінің шиеленісіне байланысты жұмыс, 82,5% дәріханадағы жұмысты оңтайлы еңбек жағдайлары, 1,3% зиянды және қауіпті еңбек жағдайларына

3-сурет.. «ТК Фарм Актобе» ұйымдарындағы жұмыс жағдайлары.

5. Фармацевтерге сұрақ қойылды: «Сіз өзіңіздің дәріханаңыздағы жұмыс жағдайына қанағаттанасыз ба?», Оған 88,2% оң жауап берді, ал 11,8% теріс жауап берді.

4-сурет. Фармацевтер «ТК Фарм Актобе» кәсіпорындағы жұмыс жағдайына қанағаттанды ма

6. Сіздің кәсіпорыңызда түскі үзіліс бар ма? Егер олай болмаса, сіз қай кезде жиі тамақтанасыз? Сауалнаманың сұрағына келесі мәліметтер алынды:

Сурет 5. - Жұмыс процесі кезінде үзілістер.

7.Егер сіздің жұмысыңыз еңбек жағдайлары бойынша ауыр, зиянды немесе қауіпті болса, сіз осы факторлармен жұмыс істегеніңіз үшін жеңілдіктер мен өтемақылар аласыз ба?Қызметкерлердің көпшілігі бұл жұмыс зиянды және қауіпті өндірістік факторлармен байланысты емес деп санайды.

иә, мен аламын	85%
жоқ, мен алмаймын	13%
жоқ, менің жұмысым VPF және ORF-пен үйлеспейді.	2%

Кесте 6- Кәсіпорындардағы ЕШ өтемақысы.

8. Қойылған сұрақ бойынша: «Егер сіз жұмысыңыз үшін осындай қосымша жеңілдіктер мен өтемақылар алсаңыз, онда олардың атаулары қандай?»: Сауалнамаға қатысқан фармацевтердің 90% сіздің демалыңызды толықтырады, қалған 10% қосымша жеңілдіктер алмайды.

9. Әрі қарай, мақсатты аудиторияны зерттеу нәтижесінде респонденттердің 96,3% - ы міндетті медициналық тексеруден өтетіні анықталды, жұмыс берушінің есебінен.Бұл дәріханалық ұйымда жыл сайын фармацевт флюорографияны жұмысқа жіберумен бірге медициналық тексеруден өтіп, жұмыс беруші төлейді.

10. Қойылған сұраққа - «Сіздің кәсіпорында еңбекті қорғауға уәкілетті (уәкілетті адамдар) бар ма?» деген сұраққа фармацевтердің 80% -ы «иә» деп жауап берді, қызметкерлердің 13,8% -ы еңбекті қорғау бойынша сенімді адамдардың болуы туралы білмейді, және респонденттердің 6,3% еңбекті қорғау бойынша қызметкердің болуын жоққа шығарады.

11 Кейінгі сауалнама барысында фармацевтерде сіздің жұмыс орнында еңбек қауіпсіздігін сақтау ережелері мен міндеттері туралы жеткілікті ақпарат болды ма? Респонденттердің 80,8% -ы оң жауап берді, 8,8% -ы ОТ бойынша білім жеткіліксіз деп мойындады және 10,4% -ы қойылған сұраққа жауап беру қиынға соқты.

12. Келесі сұрақ бойынша: оларда қауіпсіздік пен денсаулық жағдайы туралы жеткілікті ақпарат бар ма (мысалы, зиянды және қауіпті еңбек

жағдайындағы және артық жұмыс уақытындағы жұмыс үшін өтемақы туралы, еңбек пен демалыс нормалары туралы, жеке қорғану құралдары туралы және т.б.). немесе олар көбірек білімді қажет етеді. Сондықтан, нәтиже солай болды

Жауап	%
иә, менде бұл туралы ақпарат жеткілікті;	65%
иә, менде бұл туралы ақпарат бар, бірақ менде көбірек болғанды қалаймын;	20%
иә, менде бұл туралы ақпарат бар, бірақ ол жеткіліксіз;	13%
бұл туралы ешқандай ақпаратыңыз жоқ.	2%

Кесте 7. Фармацевтикалық компаниялардың денсаулық және қауіпсіздік шарттары туралы хабардар болуы.

13. Фармацевтерден демалыс күндерінің саны туралы сұрағаннан кейін, қызметкерлердің 80,8% демалыс күндерінің санына қанағаттанады, 10,8% демалысқа келіспейді, 8,4% келісе бермейді. Сауалнаманы талдау кезінде кәсіпорында тұрақты үзіліс жасалатындығы анықталды. Барлық респонденттерге жұмыс басталған кезде жасалған ЕШ (еңбек шарты) бойынша ақылы еңбек демалысы беріледі.

14. Сұхбаттасқан фармацевтердің денсаулық жағдайы туралы: сұхбаттасқан барлық фармацевтер олардың жұмыс орнында алғашқы медициналық көмек көрсетуге қамтамасыз етілген деп жауап берді.

15. «ТК Фарм Актөбе» ЖШС-да барлық қызметкерлері фармацевт ауырған жағдайда ақылы еңбекке жарамсыздық парағын беруді атап өтті. Ол үшін фармацевт аурудың кезеңін көрсете отырып, емханада берілген аурухана парағын ұсынады.

16. 13 Жұмысшылар жұмыс күннің соңында көру қабілетінің төмендеуін, шаршау мен аяқтың ауырсынуын, қабілетсіздік пен ұйқының проблемаларын айтады. Сұхбаттасқан фармацевтің көпшілігі осы белгілерді байқамаған

Сурет.6. Жұмыс ауысымы аяқталғаннан кейін фармацевтикалық қызметкерлердің денсаулық жағдайын бағалау.

Фармацевтерге жүргізілген сауалнама нәтижелері бойынша денсаулық пен еңбекті қорғауды жақсарту бойынша әдістемелік ұсыныстарды қосымша әзірлеуді талап ететін денсаулық сақтаудың негізгі проблемалары (еңбек жағдайлары) анықталмады..

Кәсіпорын қызметкерлерінің денсаулық жағдайы мен аурушандығын сауалнама деректері мен статистикалық мәліметтер негізінде талдау.

Сауалнама көрсеткендей, кәсіпорын қызметкерлерінің көпшілігі шағымы жоқ екені анықталды.

Кейбір денсаулыққа тұрақты шағымдардың және ұйқының бұзылуының негізгі себебі жұмыста шаршау, шамадан тыс жұмыс деп саналды; шағымдардың себептері дұрыс тамақтанбауға байланысты болды (жұмыстағы құрғақ тамақтану); ыңғайлы жұмыс орны емес.

Сұхбаттасқан фармацевтердің көпшілігі олардың жұмыс жағдайларын қанағаттанарлықты деп бағалады.

Кәсіби төмендеу синдромын қалыптастырудағы қызметтің психоэлеуметтік аспектілері және қауіп факторлары

Қызметкердің жұмысы үлкен психоэмоционалды жүктемелермен байланысты болғандықтан, фармацевт дәрі-дәрмектерді тұтынушының қазіргі және ертеңгі мінез-құлқы түбегейлі ерекшеленетінін және кешегі мінез-құлықтан өзгеше болатындығын біледі, қабылдайды және ескереді.

Бүгінгі таңда тұтынушы бұрынғыдан да маңызды бола бастады; ұсынылатын препараттардың тағдыры мен жетіспеушілігі туралы жиі сұраңыз; ұсынылған бірнеше нұсқаны салыстыру кезінде үлкен сенімсіздік көрсету; көбірек сұрақтар қояды; сенімді критерийлерді зерттейді; денсаулыққа әсер ететін факторларды ескеру, жарнамалық кепілдіктерге сену аз. Тұтынушылардың көпшілігі, ең алдымен, асқынуларға, есірткінің өзара алмастырылуына және бағаларға сезімтал болды.

Жұмыспен байланысты кәсіби стресстік факторларға мыналар жатады: шамадан тыс жұмыс жүктемесі немесе жеткіліксіз жұмыс жүктемесі.

- нашар физикалық жұмыс жағдайлары, мысалы, бөлме температурасындағы ауытқулар, нашар жарықтандыру немесе шамадан тыс шу; уақыттың жетіспеушілігі (барлық уақытта сізде уақыт болмаған кезде).

- тәуелсіз шешім қабылдау қажеттілігі; қызметкердің ұйымдағы рөлімен байланысты стресс факторлары; басқа адамдар мен материалдық құндылықтар үшін жауапкершілік (жабдықтар, бюджет және т.б.). Стресске сезімтал адамдар үшін жауапкершілік.

Шаршауды болдырмау үшін сіз өзіңіздің жұмыс салмағыңызды есептеп, оны әдейі бөлуге тырысыңыз, қызметтің бір түрінен екіншісіне ауысуды үйреніңіз, жұмыстағы жанжалдарға сабырлы көзқараспен қарап, әрдайым үздік болуға тырыспаңыз. жұмыс өмірдің бір бөлігі ғана екенін ұмытпаңыз.

«ТК Фарм Актобе» ЖШС қызметкерлеріне жүргізілген әлеуметтік сауалнама нәтижелері бойынша ЕҚ және ТҚ шарттары бойынша мынадай әдістемелік ұсынымдар әзірленді

✓ «ТК Фарм Актобе» кәсіпорынының қызметкерлеріне жүргізілген сауалнама барысында көптеген қызметкерлер қандай да бір түрде шиеленісті сезінетіні анықталды, осы мәселені шешу үшін біз:

- Демалыс күндерін жүйке жүйесі үшін босатумен толықтай өткізіңіз.
- Дене жаттығуларына назар аударыңыз.
- Жағымсыз аурулардың алдын алу үшін салауатты өмір салтын ұстаныңыз.

Жұмыс ауысымы кезінде:

- Жанжалды келушілерге реакция жасамаңыз, білікті және ұстамды болыңыз.

- Күрделі жанжал туындаған жағдайда, қойылған мәселені объективті шешу үшін кәсіпорын менгерушісіне қоңырау шалыңыз.

✓ □ Сауалнама нәтижелері бойынша фармацевтердің кәсіпорындардағы денсаулық пен қауіпсіздік туралы көбірек білгісі келетіндігі анықталды, сондықтан ауысым басталмас бұрын еңбекті қорғау және қауіпсіздік талаптарын сақтау ұсынылады.

- Бөлмені тексеріңіз.

- жергілікті желдеткіштің жұмысын тексеріңіз.
- Электр тоғының соғуын болдырмау үшін электр жабдықтарын абайлап пайдаланыңыз. Кәсіпорында қандай да бір өзгеріс немесе бұзылу болған жағдайда, кәсіпорын басшысын шақырыңыз.

- Медициналық үстелдің, тіректің тұрақтылығын, жабдықтың іргетастар мен тіректерге беріктігін тексеріңіз, жарақаттанбаңыз;

Фармацевтикалық қызметкерге қажет:

- ішкі еңбек кестесі мен белгіленген жұмыс режимі мен демалыс режимінің ережелерін сақтауға;

- олардың лауазымдық нұсқаулықтарында анықталған жұмыстарды орындау;

- алғашқы өрт сөндіргіштердің орналасуын білу;

- зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсете білу.

Өрт қауіпсіздігін сақтау үшін фармацевттер:

- өрттің алдын алу үшін розеткаларға бөтен электр құрылғыларын қоспаңыз;

- Жұмыс орындарын қажет емес және жеке заттармен шатастырмаңыз.

✓ □ Сауалнама барысында фармацевтердің көру күрт төмендеуіне, шаршағыштыққа және аяқтарындағы ауырсынуға, жұмыс күнінің соңында қабілетсіздік пен ұйқы проблемаларына шағымданатындығы анықталды. Осы жауаптарды ескере отырып, жұмыс орнын ұйымдастырған кезде:

Көрудің төмендеуін болдырмау үшін:

- Экранды көзіңізден 50-60 см қашықтықта жылжытыңыз.
- Экрандағы жарықты азайту үшін компьютерден басқа жарық көздерінен аулақ болыңыз.
- Диетаға білімді тағамдарды қосыңыз, витаминдер ішіңіз.
- Көзге көрнекі гимнастика жасаңыз.

Шаршау және аяқтың ауыруы:

- мамандандырылған медициналық дүкендерден ыңғайлы табанымен ортопедиялық аяқ киімді сатып алыңыз.
- Аяқ пен балтырға жеңіл жаттығулар жасаңыз.

Сәйкессіздік және ұйқының проблемалары:

- Диетаны өзгертіңіз, банан қосыңыз (калийге бай және көңіл-күйді көтеруі мүмкін), апельсиндер (көңіл-күйді де көтеріңіз).

- тыныштандыратын дәрілер курсы қабылдаңыз.

- Ұйықтар алдында бөлмені тексеріп алыңыз, оттегі жалпы әл-ауқатқа жағымды әсер етеді және релаксацияға ықпал етеді.

- дәрігерден көмек сұраңыз.

3.2 Фармацевтикалық өнеркәсіпте болуы мүмкін кәсіптік аурулардың тізімі

Кәсіпорын ұйымдарындағы фармацевтердің жұмысы еңбек қызметінің айрықша, күрделі және қарқынды түрлерінің бірі болып табылады. Кәсіпорын қызметкерлері қолайсыз микроклиматтық жағдайлардың, сыртқы факторлардың әсеріне, жоғары психикалық стресстің төмен еңбек сыйымдылығына сезімтал.

Кәсіпорындағы персоналдың негізгі өндірістік топтарының жұмысы жекелеген мүшелердегі елеулі күйзелістермен байланысты. Ең маңызды стрессті көру мүшесі сезінеді, өйткені фармацевтер кішігірім заттарды ажыратуға, этикаға, компьютер мониторын қарауға, цептовты оқуға, әріптерге және т.б. байланысты технологиялық операциялардың үлкен көлемін орындайды. Сондықтан кәсіпорынның өндірістік үй-жайларында гигиеналық стандарттарға сәйкес келетін қолайлы жарықтандырғышпен жеткізу қажеттілігі туындайды.

Кәсіпорындарға жүргізілген сауалнама жеткіліксіз жарық жағдайында жұмыс істеу кезінде шамадан тыс жүктеме және көру қабілетінің нашарлауы байқалады. Тітіркену, зейіннің әлсіреуі, қозғалыстарды үйлестіру бұзылған, миопия дамиды. Миопия жарықтандырудың жеткіліксіз қарқындылығымен көзге өте жақын затты қарастыру қажеттілігі туындауы мүмкін. Көз позициясының бір жарықтық деңгейден екіншісіне жиі ауысуы да көздің қатты шаршауын тудырады.

Осыған байланысты кәсіпорында табиғи және жасанды жарықтандыру жағдайлары жасалуы керек, олар орындалатын жұмыстың табиғатын ескереді және ұсақ бөлшектерді көзді шаршатпай көруге мүмкіндік береді. Жарықтың біртектілігі үлкен маңызға ие.

Фармацевтердің денсаулығын сақтау және олардың өнімділігін арттыру үшін кәсіпорын бөлмелерін жарықтандыруға қойылатын гигиеналық талаптарды қатаң сақтау қажет.

Фармацевтер көбінесе жұмысты мәжбүрлі күйде орындайды. Сонымен, мәжбүрлі тұру жағдайында жалпақ аяқтың дамуы мүмкін, аяқтардағы ауырсыну, балтыр бұлшықеттерінің, спазмдардың, тромбофлебиттің ауырсынуын атап өтуге болады. Тұру және отыру қалыптарын кезектестіріп отыру керек. Отыру жұмысы омыртқаның қисаюын, іштің ішіндегі қысымның жоғарылауын, кіші жамбаста тоқырауды тудырады (әйел жыныс мүшелерінің қызметі бұзылған, геморрой). Жұмыс қалпын өзгерту, жұмыс түрлерін ауыстыру, айналмалы орындықты пайдалану өте маңызды.

Осы факторлардың әсерін болдырмау үшін, ең алдымен, жұмыс орындарын дұрыс жабдықтауға, технологиялық және ұйымдастырушылық

жабдықты кешенді және шағын механизация құралдарымен қамтамасыз етуге бағытталған шаралар қабылдау қажет. Барлық қажетті құрал-жабдықтар, көмекші материалдар мен заттар, олардан дәрілер жасалады, жұмыс істейтіндерге мүмкіндігінше жақын, олар өз жұмысын оңай, қиындықсыз және қажетсіз қозғалыстарсыз жасай алады. ... Жұмыс орындары дененің дұрыс орналаспауымен байланысты бұзылулар тудырмайтындай және жоғары өнімділікті қамтамасыз ететін ыңғайлы болуы керек.

Үстелдер мен орындықтардың дизайны жұмысшы ағзасының сипаттамаларына сәйкес келуі және олармен жұмыс істеуге ыңғайлы болуы керек (құрылғылар қозғалмалы, айналмалы және т.б.).

Мақсат іс-әрекеттер мен еңбек түрлерінің араласуымен сәйкес келеді. Ұнтақтарды құю, бөтелкелерді тығыздау, ерітінділерді толтыру және басқа операциялар кезінде қол еңбегін пайдалануды азайту және мүмкін болса, толығымен алып тастау қажет.

Гимнастиканы, мини-паузаларды, дене қалпын ауыстырып, еңбекті ғылыми ұйымдастыру элементтерінің сыртына шығаруға көп көңіл бөлу керек. Кәсіпорындағы жұмыс кезінде де, жұмыс кезінде де көз ауруларының, тірек-қимыл аппараты жүйесінің бұзылуын және денсаулықтың басқа бұзылуларын анықтауға мүмкіндік беретін алдын-ала және мерзімді медициналық тексерулер маңызды рөл атқарады.

Кәсіпорын қызметкерлері мен келушілер арасындағы қарым-қатынас мәселесі, жанжалды жағдайлардағы мінез-құлық ерекшеліктері өте маңызды..

Дәрілер мен зиянды химиялық заттардың әсері. Ауа жұмысшылардың ағзасына өкпе, тері және шырышты қабаттар арқылы енеді.

Дәрілік шанды осы тұрғыдан сипаттай отырып, оның түрлерінің көп бөлігі дисперсті аэрозольдер екенін ескеру қажет. Олардың мөлшері 5 микроннан аспайтын 96-98% шаң бөлшектерінен тұрады. Нәтижесінде, іс жүзінде барлық аэрозольдер препараттары ауада өте тұрақты және өкпеге терең ене алады.

Теріге, шырышты қабаттарға тыныс алу жүйесіне ену кезінде аэрозоль ерекше жағымсыз әсер етуі мүмкін: уытты, тітіркендіргіш, аллергиялық және т.б. Бірқатар дәрілік заттар бір мезгілде әсер етуі мүмкін, уытты, тітіркендіргіш немесе басқаша әсер етуі мүмкін. Мысалы, көптеген кең спектрлі антибиотиктер улы, аллергиянді қасиеттерге ие және дисбиозды тудырады.

Кәсіпорын қызметкерлерінде дәрілік шаңның әсері аурудың ауыр түрлерін тудыруы мүмкін, өйткені жұмыс күні ішінде олар емдеу кезінде тәуліктік терапевтік дозадан едәуір жоғары дозаны ала алады. Препараттармен, атап айтқанда олардың шаңымен ұзақ уақытқа созылатын байланыс химиктер-технологтар, фармацевтер, ораушылар, химик-аналитиктер болып табылады. Дәрі-дәрмектердің, жартылай фабрикаттардың және дәрілік шөптердің кәсіпорын ішіне оралуы кезінде қоймаларда (материалда) дәрі-дәрмек шаңының жоғарырақ нүктелері болады; ассистент бөлмесінде - дәрі-дәрмектерді және әсіресе күрделі дәрілік қоспаларды медиациясыз дайындаған жағдайда.

Фармацевтика қызметкерлерінің ағзасына улы заттардың, дәрілік шаңның қолайсыз әсерін болдырмау үшін бірқатар алдын-алу шараларын жүргізу қажет.

- Кәсіпорын қызметкерлерінің еңбек жағдайларын жақсартуда санитарлық-техникалық құралдар маңызды рөл атқарады: ауаны баптау жүйелері, жеткілікті жарықтандыру, суық және ыстық сумен уақытылы қамтамасыз ету, рационалды желдету жүйесі, газ қоспаларын және өндірістік үй-жайлардың ауасынан шаң, сондай-ақ әкімшілік және тұрмыстық бөлмелердің ауасын ластамау үшін.

- Сұйықтықты үлкен ыдыстардан ұсақ ыдыстарға құю, сүзу, елеу, ұнтақтау және т.б. сияқты ауыр және ауыр процестердің кішігірім механизациясын қолдану. Бұл кезде дәрі-дәрмекті шаңының теріге, шырышты қабаттарға және тыныс алу жолдарына түсуі азаяды.

- Тыныс алу мүшелері мен теріге арналған жеке қорғаныс құралдарын қолдану міндетті болып табылады.

- Жеке гигиена ережелерін сақтау - улы заттармен жұмыс жасағаннан кейін қолды мұқият жуу. Жұмыс орнында, әсіресе ассистент бөлмесінде және қоймада тамақтануға тыйым салынады.

Шудың әсері. Кәсіпорындардағы шу режимі көшедегі сыртқы шу мен ішкі шудың әсерінен болады. Қалалық көлік сыртқы шудың негізгі көзі болып табылады. Үй-жай ішіндегі шу көбінесе желдету қондырғыларының, сумен жабдықтау және су бұру құрылғыларының, электр вакуумдық сорғылардың, мотор қондырғыларының және кір жуғыш машиналардың жұмысына байланысты туындайды. Бұл жабдық 40-49 дБ деңгейінде генерацияламайды. Кәсіпорын қызметкерлерінің жұмыс тиімділігін зерттеу кезінде 45 дБ шудың қарқындылығында да күрт төмендеу байқалатындығы анықталды. Кәсіпорындық үй-жайлар үшін шудың деңгейін 30 дБ-ден аспайтын деңгейге қою ұсынылады, өйткені күштірек шу дәрілік заттарды шығарудағы қателіктердің көбеюіне ықпал етеді. Кәсіпорындардағы шуылмен күресу үшін оқшаулау принципін қолдану керек, яғни барлық қондырғылар мен құрылғыларды шуды қорғайтын экрандармен жабдықтау, оларды бөлек үй-жайларда орналастыру қажет.

Кесте 8 Өндірістегі фармацевтердің кәсіптік аурулары

Аурудың атауы	Жұмыс ортасының қауіпті және зиянды факторлары	Туындауы мүмкін жұмыстар мен өндірістердің тізбесі
Тері аурулары: пиодерматоз, жанаспалы дерматит, токсикалық дерматит, фотодерматит	Бензин, нафталендер, қышқылдар, сілтілер, органикалық еріткіштер, хлорлы әк, ауыр метал тұздары, формалин, желім хлорланған.	Фармацевтикалық препараттарды және басқа фармацевтикалық өнімдерді өндіру және орау, оны зарарсыздандыру

Пневмокониоз, бисинози, созылмалы бронхит, токсопилді бронхит, созылмалы ринофарингит	Белгілі бір органикалық (жануарлар мен өсімдіктерді қосқанда), бейорганикалық және аралас типтегі шаңдарды, ең алдымен, қолайсыз метеорологиялық жағдайларда ұзақ деммен жүту	Дәрілік өсімдіктер мен басқа шикізаттарды өңдеу, дәрілік заттарды дайындау және орау
Электрофтальмия	Қарқынды ультрафиолет сәулелену	Суды және басқа фармацевтикалық өнімдерді зарарсыздандыру, кәсіпорындардың үй- жайларында ауаны санитарлық тазарту және т.б.
Катаракта	Инфракызыл энергияның, ультракүлгін, ультра радиожиліктің және басқа сәулеленудің жүйелі әсері	Суды және басқа фармацевтикалық өнімдерді зарарсыздандыру, кәсіпорындардың үй- жайларында ауаны санитарлық тазарту және т.б.
Перифериялық дұрыс емес жүйенің ауруы: жоғарғы және төменгі аяғындағы моно- және полинейропатия	Жергілікті бұлшықет кернеуімен, жұмыс жылдамдығы жоғары жылдамдықпен орындалатын бір типтегі қозғалыстармен байланысты, жоғарғы аяғындағы заттардың қатысуымен жүктемені беру және т.б.	Толтыру процестері, дайын өнімді сұрыптау және сақтау
Прогрессивті миопия	Жақын аралықта ұсақ заттарды ажырату қажет болған кезде көздің шаршауының күшеюі	Микроскопия, сұрыптау, дәрілік заттардың түстерін анықтау, рецептерді, нұсқаулықтарды оқу және т.б.
Аллергиялық аурулар: конъюнктивит,	Аллергиялық заттар мен қосылыстар (тиісті	Фармацевтика саласындағы

ринофаринго-ларингит, риносинусит, астматикалық бронхит, бронх демікпесі, дерматит, экзема, токсикодемия, Квинке ісінуі, есекжем, анафилактикалық шок, токсикалық гепатит	заттар тізіміне сәйкес)	аллергендердің әсеріне байланысты жұмыстар (кәсіпорындарда)
Инфекциялық және паразиттік аурулар, микоздар, дисбактериоз, висцеральды кандидоз	Жұқпалы науқастармен (келушілермен), микроорганизмдермен және антибиотиктермен ластанған беттермен байланыс	Фармацевтикалық өнімдерді сатудан, дәрумендік препараттарды, антибиотиктерді және т.б. сатудан, қызметкерлердің жұмысы.
ОЖЖ бұзылуы, шыдамсыздықтың жоғарылауы, ұйқының бұзылуы, қолайсыздық	Тұрақты емес жұмыс күні, түнгі жұмыс, демалыссыз жұмыс, ауруға байланысты демалыс	Персоналдың шиеленісті шеңбердегі жұмысы

1-қосымша

КӘСІПОРЫНДА (ҰЙЫМДА) ҚАУІПТІ ЕҢБЕК ЖАҒДАЙЛАРЫН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ТУРАЛЫ САУАЛНАМА ЖҮРГІЗУ)

Құрметті кәсіпорын, мекеме, ұйым қызметкері!

Зерттеудің мақсаты жұмыс берушілердің қауіпсіз еңбек жағдайларын мамандандыруы туралы социологиялық ақпарат алу, еңбек жағдайларын жақсарту туралы шешім қабылдау.

Осы сауалнамаға қатысып, сұрақтарға жауап беруіңізді өтінемін.

Сауалнама жасырын, сауалнамаға қол қоюдың қажеті жоқ.

Жауабыңыз үшін алдын-ала рахмет!

Біріншіден, кәсіпорындағы (мекемедегі) жұмысыңыз туралы сұрақтарға бірнеше жауаптар

1. Кәсіпорынның (мекеменің) толық атауы

2. Қанша адам бар?

1-ден 50 адамға дейін; 2 - 100-ден астам адам; 3- 500-ден астам адам

3. Сіз кәсіпорында қанша жыл жұмыс істедіңіз (ұйымда)

1. 1 жыл болмады

2. 1 жылдан 5 жылға дейін

3,5 жылдан 10 жылға дейін т

4. 10 жылдан астам

4. Сіз қай кәсіпорында жұмыс істейсіз?

1. Күндізгі

2. Тәуліктік

5. Сіздің жұмысыңыз еңбек жағдайларының санаттарының қайсысына жатады?

1. оңтайлы жұмыс шарттары; 2. қиын жұмыс жағдайлары; 3. зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары; 4. еңбек процесінің шиеленісіне байланысты жұмыс; 5. Мен жауап бере алмаймын

6. Кәсіпорындағы жұмыс жағдайына көңіліңіз тола ма?

1- Иә; 2- емес.

7. Сіздің кәсіпорыңызда түскі үзіліс бар ма? Егер олай болмаса, сіз қай кезде жиі тамақтанасыз?

1. иә, әр жұмыс күні бір уақытта ауысады;

2. жоқ, бос уақыт болған кезде (адам болмағанда);

3. жоқ, көбінесе кешке таман, дәріхананы жапқан кезде;

8. Егер сіздің жұмысыңыз еңбек жағдайлары бойынша ауыр, зиянды немесе қауіпті болса, сіз осы факторлармен жұмыс істегеніңіз үшін жеңілдіктер мен өтемақылар аласыз ба?

1 - иә, түсіндім; 2 - жоқ, мен алмаймын; 3 - жоқ, менің жұмысым VPF және OPF-пен үйлеспейді.

9. Егер сіз жұмысыңыз үшін қосымша жеңілдіктер мен өтемақылар алсаңыз, олар қайсысы?

1 - қажет емес қосымша төлемдер;

1- қосымша демалыс;

2- қысқартылған жұмыс күні;

3- сүт және басқа баламалы тамақ өнімдері;

4- жеңілдетілген зейнетақыға құқық;

5- басқа (жазу) _____

7 - Мен қосымша жеңілдіктер мен өтемақы алмаймын

10. Сіз кәсіпорында мерзімді медициналық тексеруден өтіп тұрасыз ба және оны кім төлейді?

1 - иә; 2 - т емес; 3- жұмыс берушіге ақы төлеу; 4- сіз өзіңіз төлейсіз.

11. Сіздің кәсіпорында еңбекті қорғауға уәкілетті адамдар (сенімді адам) бар ма?

1- Иә; 2- емес.

12. Сізде жұмыс орнында қауіпсіздікті сақтау ережелері мен жауапкершіліктері туралы жеткілікті ақпарат бар ма?

1 - иә, жеткілікті; 2- жеткіліксіз; 3- Мен жауап беруге қиналамын.

13. Қауіпсіз еңбек жағдайларына құқықтарыңыз туралы жеткілікті ақпаратыңыз бар ма (мысалы, зиянды және қауіпті еңбек жағдайындағы жұмыс үшін және қосымша жұмыс уақыты үшін, еңбек пен демалыс нормалары туралы, жеке қорғаныс туралы және т.б.).

1. иә, менде бұл туралы ақпарат жеткілікті;

2. иә, менде бұл туралы ақпарат бар, бірақ менде көбірек болғанды қалаймын;

3. иә, менде бұл туралы ақпарат бар, бірақ ол жеткіліксіз;

4. бұл туралы ешқандай ақпаратыңыз жоқ.

14. Демалыс күндерінің санына көңіліңіз тола ма?

1- Иә; 2- емес.

15. Кәсіпорынның (мекеменің) құрылымдық бөлімшелері аптекамен камтамасыз етілген бе?. Денсаулық сақтау пунктінің немесе посттың болуы?

1- аптекамен камтамасыз етілген; 2- аптекамен камтамасыз етілмеген; 3- Денсаулық сақтау пункті; 4-пост.

16. Егер сіз ауырып қалсаңыз, сізде демалыс бар ма?

1- Иә; 2- емес.

**17. Сіздің жұмысыңызға байланысты денсаулығыңызда проблема бар ма?
Иә болса, қайсысы?**

1. иә, көру қабілетінің күрт төмендеуі;
2. иә, шаршағыштық және аяқтың ауыруы;
3. иә, проблема емес, ұйқы проблемалары;
4. жоқ, жоқ

ЖАУАБЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!

Тұжырымдар.

1. Қазақстан Республикасында және шетелде дәріхана қызметкерлерінің еңбек қауіпсіздігімен байланысты проблемалардың жай-күйін сипаттайтын әдебиеттер мен ведомстволық мәліметтерге талдау жасалды. Денсаулық пен қауіпсіздікті реттейтін қолданыстағы заңнамалық және нормативтік құжаттар фармацевтика қызметкерлерінің жұмысының ерекшеліктері мен ерекшеліктерін толық ескермейтіндігі анықталды. Фармацевтикалық ұйымдарда еңбек қауіпсіздігі мен проблемаларын зерттеудің әдістемесі негізделген және алгоритмі жасалды.
2. Ақтөбе қаласындағы «ТК Фарм Ақтөбе» ЖШС қызметкерлері үшін еңбекті қорғаудың қолданыстағы әдістері қарастырылды.
3. Фармацевтика қызметкерлері арасында социологиялық зерттеу жүргізілді, бұл фармацевтикалық ұйымдарда кездесетін бірқатар проблемаларды анықтауға мүмкіндік берді: қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігі және өндірістегі қауіпсіздік туралы хабардар болмауы. Негізінен сұхбаттасқандардың көпшілігі туберкулез және ЕҚ туралы толық білмейді және көбірек білгісі келеді.
4. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы, сондай-ақ өрт қауіпсіздігін сақтау бойынша әдістемелік ұсынымдар әзірленді.

Қорытынды.

Осы уақытта кәсіпорындар маңыздылығы жағынан Ақтөбедегі ауруханалармен салыстырылды. Нәтижесінде кәсіпорын қызметкерлеріне жүктеме артып келеді. Денсаулық пен қауіпсіздік ережелерін және жұмыс орындарындағы ЕҚ жағдайларын сақтамау күрделі мәселелерге әкелуі мүмкін, және фармацевтердің өздері мен кәсіпорынға баратындардың жағдайы нашарлайды..

Талдау барысында фармацевтика қызметкерлерінің өндіріске байланысты аурулары анықталды: бұл, ең алдымен, көз аурулары және шаршау, сондай-ақ дәрілік және химиялық реагенттермен жанама байланыста болатын аллергиялық аурулар. Екінші орында тірек-қимыл аппараты аурулары (радикулит, остеохондроз, миалгия), үшінші орында CVS аурулары (ырғақтың бұзылуы, гипертониялық ауырсыну, варикозды ауру және т.б.). Халыққа медициналық қызмет көрсету процесінде кәсіпорын қызметкерлері адамдармен үнемі байланыста болады, нәтижесінде олар әр түрлі респираторлық вирустық және басқа инфекциялық аурулардың жұқтыру қаупі жоғарылаған жағдайда жұмыс істеуге мәжбүр болады.

Фармацевтикалық персоналдың өндірістік жағдайлары мен жұмысының ерекшеліктерін зерттеу жұмыс барысында олардың әртүрлі қолайсыз факторлардың әсеріне ұшырайтындығын көрсетті: көп компонентті дәрілік шаңмен ұзақ уақыт байланыста болу; жұқтыру мүмкіндігі; эмоционалды емес және интерактивті жүктеме. Кәсіби міндеттерін орындау кезінде кәсіпорын қызметкерлері үлкен эмоционалды және интерактивті жүктемені сезінеді. Бұл кәсіпорында дәрілік заттардың, сондай-ақ мөлшері, салмағы мен формасы бойынша ерекшеленетін медициналық өнімдердің үлкен ассортименти бар; басқалары негізінен қолмен өндірілген және айтарлықтай физикалық күш салумен байланысты.

Осылайша, кәсіпорын персоналының еңбек қызметін талдау олардың жұмысының интеллектуалды және психоэмоционалды жүктеме дәрежесімен едәуір дәрежеде сипатталатындығын куәландырады, өйткені бұл оперативті уақыттың көп мөлшерін қажет етеді, өзгерген жады (туралы дәрілік заттардың номенклатурасы, сақтау мерзімі, құны және т.б.). Осы тексерулерде анықталған кәсіпорын қызметкерлерінің еңбек жағдайларының зияндылығы мен күйзелістерінің дәрежесі, сондай-ақ олардың денсаулық жағдайына шағымдарының талдауы бізге мынаны ескеру қажет деген қорытынды жасауға мүмкіндік беретіндігін атап өткен жөн. ұйымдардағы еңбек жағдайлары мен еңбекті қорғауға қойылатын сауықтыру шаралары мен талаптары бойынша жасалған дәріханалар. Ұсыныстарды орындау жұмыс процесін жақсартады және жұмысты жеңілдетеді.

Әдебиеттерге сүйене отырып, еңбекті ұйымдастыруды жетілдірудің негізгі тенденцияларын сипаттау және фармацевтика қызметкерлерінің еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы саласындағы зерттеулерге әдістемелік тәсілдерді негіздеу;

- «ТК Фарм Ақтөбе» ЖШС қызметкерлері үшін еңбекті қорғаудың қолданыстағы әдістері қарастырылып, фармацевтика қызметкерлеріне жұмыс орнында еңбекті қорғау мен қауіпсіздігіне қатысты социологиялық сауалнама жүргізілді;

- Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігін сақтау бойынша әдістемелік ұсыныстар жасалынды

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. 1. Панасенко А.и. және т. б. // фармацевтикалық саладағы еңбекті қорғау. – 2015. С 4-5 .
2. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414v //с. 10.
3. Интернет-ресурс.ҚР-дағы еңбекті қорғаудың дамуына қысқаша шолу.
https://studwood.ru/517069/bzhd/kratkiy_obzor_razvitiya_ohrany_truda_respublike_kazahstan
4. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414v //с. 11
5. Интернеттегі ақпарат көзі. «Дәріханадағы және фармацевтикалық компаниядағы еңбекті қорғау» Мақаласы:
<https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=785390#text>
- © Библиофонд <https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=785390#text> © Библиофонд.
6. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414v //с. 19.
7. "Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы саласындағы объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 19 наурыздағы № 232 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 13 мамырда № 11037 тіркелді

8. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414v //с.25.
9. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414v //с.117.
10. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414v //с.118-119.
11. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414v //с. 80.
12. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414v //с, 33.
13. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414v // с. 79-80
14. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 27 мамырдағы № 392 фармацевтік практиканың жұмыс істеуін бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 маусымда № 11506 тіркелді. //С.354.
15. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 27 мамырдағы № 392 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 маусымда № 11506 тіркелді. //С.355.
16. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 27 мамырдағы № 392 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 маусымда № 11506 тіркелді. //С.356.
17. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 27 мамырдағы № 392 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 маусымда № 11506 тіркелді. //С.359.
18. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 27 мамырдағы № 392 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 маусымда № 11506 тіркелді. //С.360.

19. Интернет ресурсы. Ұлттық дәрі-дәрмектерді сараптау орталығы 12.12.2019-да еңбекті қорғауды сақтаудың маңыздылығы туралы мақала және жұмыс қауіпсіздігі туралы мақалалар айтылды <https://www.ndda.kz/pages/4421>
20. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414v //Еңбек кодексі Л 4. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау-186-б.
22. Кабакова, Т.И. Совершенствование охраны труда фармацевтических работников в аптечных организациях: монография / Т.И. Кабакова, И.С. Максимов. - Пятигорск: Пятигорская ГФА, 2010. –С. 160
23. Занина И.А., Шведов Г.И., Муковнина М.Д. Охрана труда на рабочих местах в фармацевтических организациях // Учебно-методическое пособие 2018 г.// С.32-33
24. Ваулина Н.Н., Организация деятельности аптеки и ее структурных подразделений// Учебное - методическое пособие 2018г.// С 4
25. Кабакова Т.И. Охрана труда и техника безопасности в аптечной организации: нормативно-правовая база / Т.И. Кабакова, И.С. Максимов // Новая аптека. Эффективное управление . 2014. - № 10. - С. 55-57.
26. Краснощёкова Е.А. Охрана и условия труда - элемент социально-экономической устойчивости региона / Е.А. Краснощёкова // Логистика, инновации, менеджмент в современной бизнес-среде: сб. науч. тр. по материалам Все рос. науч.-практ. конф. / СГТУ. Саратов, 2011. С. 91-94.
27. Кабакова Т.И. Алгоритм проведения аттестации рабочих мест в аптечной организации / Т.И. Кабакова, И.С. Максимов, И.Н. Морозова // Новая аптека. Эффективное управление . - 2014. - № 3. - С. 51-59.
28. Ваулина Н.Н., Организация деятельности аптеки и ее структурных подразделений// Учебное - методическое пособие 2018г.// С 4.
29. Кузнецова, М.Н. Разработка метода оценки и влияния условий труда на социально-экономические показатели деятельности организации / М.Н. Кузнецова // Инновационный вестник регион. - 2013. - № 2(32). - С. 41.
30. Толочко В. М., Заричковская М. В., Заричковская М. В. Совершенствование системы охраны труда специалистов фармации как элемент социальной защиты. – 2014. С.26

